

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU
10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 269d
Telefon: 60 02 700, Telefax: 60 02 851

**IPARD
VODIČ ZA KORISNIKE
ZA MJERU 101
"ULAGANJA U POLJOPRIVREDNA GOSPODARSTVA
U SVRHU RESTRUKTURIRANJA I DOSTIZANJA
STANDARDA ZAJEDNICE"**

Odobrio:

Ante Pezo
Ravnatelj Agencije za plaćanja u
poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

U Zagrebu, travanj 2014.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. VAŽNIJA PITANJA I ODGOVORI	4
1) U kojim područjima RH se mogu provesti ulaganja u sklopu ove mjere?	4
2) Koji su prihvatljivi sektori ulaganja u mjeri 101?	4
3) Koji su izdaci prihvatljivi za financiranje sredstvima IPARD programa?	4
4) Tko može podnijeti prijavu na IPARD natječaj – mjera 101?.....	4
5) Kako dokazati stručnu osposobljenost?	4
6) Iz kojih zemalja mogu potjecati izdaci koji su predmet prijave na IPARD natječaj?	5
7) Da li je prihvatljiva nabavka rabljene opreme ili mehanizacije?	6
8) Gdje se objavljuje natječaj i kome se šalju prijave?	6
9) Što ako se tijekom provedbe projekta ukaže potreba za određenim izmjenama?.....	6
10) Na koji iznos potpore mogu računati korisnici mjere 101?	6
11) Koji su to nacionalni minimalni i/EU standardi s kojima poljoprivredno gospodarstvo/ulaganje mora biti usklađeno?	7
12) Da li mogu sam izraditi prijavu ili je potrebno angažirati konzultanta?.....	11
13.) Kako odrediti veličinu poduzetnika podnositelja?.....	11
14.) Kako izračunati bodove za određivanje financijske održivosti podnositelja?	11
3. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I SPECIFIČNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI. ..	11
4. FAZE PRIJAVE	21
Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za mjeru 101	22
5. OBRADA PRIJAVA	32
Kriteriji rangiranja podnositelja prijave/ulaganja	32
Popis dokumenata koji se prilažu Zahtjevu za isplatu	34
Dokumentacija potrebna za kontrolu na terenu.....	36
6. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA	37
1) Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu	37
2) Upravljanje dokumentacijom.....	37
3) Promjene ulaganja.....	37
4) Promjena vlasništva predmeta ulaganja.....	37
5) Označavanje ulaganja	38
6) Korištenje sredstava iz drugih izvora financiranja.....	38
7) Upravljanje stajskim gnojem	38
8) Sudjelovanje u informativnim upitnicima	38
9) Dodatne informacije i dokumentacija.....	38
10) Raskid ugovora i povrat sredstava	39
7. KONTAKTI	41
Prilog I. - Skenirani primjeri nekih dokumenata	41

1. UVOD

IPARD je sastavni dio Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), njegova 5. komponenta - ruralni razvoj, a predstavlja strategiju koja se bavi specifičnim nedostacima u ruralnim područjima Hrvatske prepoznatim u analizi poljoprivrednog i ruralnog sektora.

Kompletan IPARD program “**IPARD PROGRAM 2007.-2013. PLAN ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ**” nalazi se na mrežnoj stranici Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr/ipard/, u daljnjem tekstu: MP) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr, u daljnjem tekstu: APPRRR).

Čitateljima ovoga Vodiča preporučamo usporedno korištenje važećeg Pravilnika o provedbi mjere 101 unutar IPARD programa, budući su u istom objavljene informacije o svim segmentima provedbe mjere, pravila i obveze korisnika, liste prihvatljivih izdataka kao i drugi dokumenti važni za pravilno shvaćanje svih detalja ove mjere.

2. VAŽNIJA PITANJA I ODGOVORI

1) U kojim područjima RH se mogu provesti ulaganja u sklopu ove mjere?

Ulaganja u sklopu mjere 101 se mogu provesti u ruralnim područjima RH, odnosno na cijelom njenom teritoriju izuzev u naseljima Zagreb i Sesvete. Dakle, ulagati se može i svim velikim gradovima, ali i u primjerice svim naseljima koja administrativno pripadaju gradu Zagrebu (npr. Botinec, Buzin, Lučko, Markovo Polje i dr.).

2) Koji su prihvatljivi sektori ulaganja u mjeri 101?

- sektor mljekarstva,
- sektor govedarstva,
- sektor svinjogojstva,
- sektor peradarstva,
- sektor jaja,
- sektor voća i povrća,
- sektor žitarica i uljarica.

3) Koji su izdaci prihvatljivi za financiranje sredstvima IPARD programa?

- izgradnja ili poboljšanje (rekonstrukcija) nepokretne imovine
- kupnja nove mehanizacije i opreme
- opći troškovi (troškovi izrade projektno tehničke dokumentacije, npr. naknada za arhitekta, inženjere, troškovi izradeelaborata zaštite okoliša, troškovi pripreme dokumentacije za prijavu na natječaj (konzultantske usluge za pripremu IPARD prijave i Zahtjeva za isplatu, trošak pripreme investicijske studije/poslovnog plana i dr.)

4) Tko može podnijeti prijavu na IPARD natječaj – mjera 101?

Podnositelji prijave za dodjelu sredstava IPARD programa u Mjeri 101 su poljoprivredna gospodarstva (obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti) upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obveznici PDV-a, s do 25% državnog vlasništva, odnosno vlasništva jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba.

5) Kako dokazati stručnu osposobljenost?

Svi korisnici mjere 101, moraju posjedovati određena znanja i vještine, odnosno moraju dokazati stručnu osposobljenost za bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom. Ista se dokazuje na nekoliko načina, ovisno o organizacijskom obliku podnositelja:

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo/obrt:

- nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, odnosno vlasnik obrta mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje 2 godine na dan podnošenja prijave na natječaj, ili

- nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, odnosno vlasnik obrta ili jedan od stalno zaposlenih u obrtu mora imati završenu srednju školu ili fakultet iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva, prehrambene industrije ili ekonomije ili
- nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, odnosno vlasnik obrta ili jedan od stalno zaposlenih u obrtu mora imati završen program osposobljavanja za poljoprivredno zanimanje verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta ili
- nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, odnosno vlasnik obrta ili jedan od stalno zaposlenih u obrtu mora imati podatke o stručnom radnom iskustvu u poljoprivredi od najmanje 5 godina.

Pravne osobe:

- najmanje jedan stalni zaposlenik mora imati završenu srednju školu ili fakultet iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva ili prehrambene industrije ili ekonomije, ili
- najmanje jedan stalni zaposlenik mora imati završen program osposobljavanja za poljoprivredno zanimanje verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, ili
- najmanje jedan stalni zaposlenik mora imati podatke o stručnom radnom iskustvu u poljoprivredi od najmanje 5 godina.

Kako je vidljivo iz prethodno navedenog, u slučaju kada je podnositelj prijave na IPARD natječaj OPG ili obrt, kriterij stručne osposobljenosti zadovoljavaju svi podnositelji gdje je nositelj ili član OPG-a/vlasnik obrta upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje 2 godine na dan podnošenja prijave. Ukoliko podnositelj (OPG, obrt) ne zadovoljava navedeni kriterij, mora zadovoljiti jedan od ostalih uvjeta: završena srednja škola ili fakultet navedenih profila ili završen program osposobljavanja za poljoprivredno zanimanje, što provode brojna učilišta diljem RH ili radno iskustvo u poljoprivredi najmanje 5 godina, što se dokazuje Ugovorom o radu na neodređeno.

Podnositelj pravna osoba, da bi zadovoljio kriterij stručne osposobljenosti ne mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje 2 godine (kao što je to slučaj kod OPG-a i obrta), već jedan od stalno zaposlenih u poduzeću koje je podnijelo prijavu na IPARD natječaj mora imati svjedodžbu/diplomu iz gore navedenih područja/uvjerenje o osposobljavanju za poljoprivredno zanimanje nakon završenog programa osposobljavanja ili Ugovor o radu na neodređeno na najmanje 5 godina.

Ukoliko se u prijavi za jednog stalnog zaposlenika priloži svjedodžba/diploma/uvjerenje o osposobljavanju za poljoprivredno zanimanje nakon završenog programa osposobljavanja, uz navedeni dokument potrebno je priložiti i Ugovor o radu na neodređeno s podnositeljem prijave na IPARD natječaj, s time da u tom slučaju radno iskustvo može biti manje od 5 godina.

6) Iz kojih zemalja mogu potjecati izdaci koji su predmet prijave na IPARD natječaj?

Da bi bili prihvatljivi, svi izdaci (robe, radovi i usluge) moraju potjecati

- iz zemalja članica Europske unije (EU) ili
- iz zemalja korisnica Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA): Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Crna Gora, Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija, Turska i Albanija,
- iz zemalja korisnica Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo (ENPI): Alžir, Armenija, Azerbajdžan, Bjelorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Libanon, Libija, Moldavija, Maroko, Palestinska Samouprava Zapadne obale i Pojasa Gaze, Ruska Federacija, Sirija, Tunis i Ukrajina) ili

- iz zemalja Europskog gospodarskog područja (EEA): Norveška, Lihtenštajn i Island.

Dakle, nije prihvatljivo nabavljanje opreme npr. iz Švicarske, Kine ili Sjedinjenih Američkih Država. Svi izdaci za koje se utvrdi da potječu iz neprihvatljivih zemalja, bit će izuzeti iz Zahtjeva za isplatu, odnosno za iste potpora neće biti isplaćena.

7) Da li je prihvatljiva nabavka rabljene opreme ili mehanizacije?

Ne. Sva oprema, mehanizacija i sl. mora biti nova i neupotrebljavana.

8) Gdje se objavljuje natječaj i kome se šalju prijave?

Sredstva IPARD programa dodjeljuju se putem javnog natječaja kojeg raspisuje APPRRR, a objavljuje se u „Narodnim novinama“ i na mrežnim stranicama MP-a(www.mps.hr/ipard/) i APPRRR-a (www.apprrr.hr). Za prijavu na natječaj podnositelj ispunjava zadane obrasce iz važeće inačice Pravilnika o provedbi mjere, objavljene u Narodnim novinama, a dostupne na mrežnim stranicama MP-a i APPRRR-au vrijeme raspisivanja natječaja.

Prijave se podnose isključivo kao preporučene pošiljke s povratnicom na adresu:

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb

(IPARD prijava)

9) Što ako se tijekom provedbe projekta ukaže potreba za određenim izmjenama?

Od trenutka stupanja IPARD Ugovora na snagu, korisnik ne smije mijenjati projekt bez odobrenja APPRRR-a. Promjene projekta će biti odobrene samo ako se projekt ne može završiti bez zatražene promjene ili ako zatražena promjena ima utjecaj na poboljšanje projekta. Korisnik je obavezan o tome obavijestiti APPRRR u pisanom obliku uz odgovarajuće objašnjenje s popratnom dokumentacijom te promjenu može provesti tek nakon dobivenog pisanog odobrenja od strane APPRRR-a.

10) Na koji iznos potpore mogu računati korisnici mjere 101?

Svako ulaganje koje će biti predmet prijave na natječaj IPARD programa može se sastojati od prihvatljivih i neprihvatljivih izdataka, odnosno, onih koji su navedeni u Listi prihvatljivih izdataka i onih koji se na toj listi ne nalaze.

Da bi se uopće mogla ostvariti potpora, vrijednost prihvatljivih izdataka po jednoj prijavi ne može biti manja od 13.500 EUR-a (oko 100.000 kn).

Dakle, podnositelj koji ima potrebu jedino za ulaganjem u primjerice Liniju za sortiranje i kalibriranje voća i povrća, čija je vrijednost 80.000 kn, ne može podnijeti prijavu na IPARD natječaj, budući je ukupna vrijednost izdataka niža od minimalne vrijednosti ulaganja propisanog Pravilnikom o provedbi mjere 101.

Najviši iznos prihvatljivih izdataka u Mjeri 101, za koje korisnik za trajanja IPARD-a može tražiti potporu ne može biti veći od 900.000 EUR (oko 6.570.000 kn), uz iznimku u sektoru jaja gdje u određenim slučajevima, definiranim Pravilnikom o provedbi mjere 101, prihvatljivi izdaci mogu iznositi do 2 milijuna EUR (oko 14.600.000 kn).

Ukupna vrijednost cjelokupnog ulaganja može biti i višestruko veća od spomenutih 900.000 EUR-a (odnosno 2 milijuna EUR-a), ali se potpora uvijek računa iz ovih vrijednosti.

Udio potpore na koji korisnik IPARD programa ima pravo iznosi:

a) 50 %

b) 55% - ulaganje provodi mladi poljoprivrednik (nositelj OPG-a, obrtnik, odgovorna osoba u pravnoj osobi) s manje od 40 godina na dan donošenja odluke o dodjeli sredstava

c) 60% - ulaganje se provodi na brdsko-planinskom području¹ ili

d) 65% - ulaganje provodi mladi poljoprivrednik (nositelj OPG-a, obrtnik, odgovorna osoba u pravnoj osobi) na brdsko-planinskom području

e) 75% - ukoliko se ulaganje odnosi isključivo na primjenu Nitratne direktive (91/676/EEZ) i nalazi se na području određenom Odlukom o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj (NN 130/2012)

11) Koji su to nacionalni minimalni i/EU standardi s kojima poljoprivredno gospodarstvo/ulaganje mora biti usklađeno?

Poljoprivredno gospodarstvo u vrijeme donošenja Odluke o dodjeli sredstava mora biti u skladu sa standardima koji se odnose na zaštitu okoliša, higijenu hrane (zdravstvena ispravnost hrane i kakvoća hrane), zdravlje životinja i zdravstvenu zaštitu bilja, dobrobit životinja i sigurnost na radu.

Poštivanje nacionalnih i EU standarda znači poštivanje odredbi nacionalnog zakonodavstva u fazi prije ugovaranja, a u fazi prije plaćanja i ex post fazi poštivanje odredbi EU zakonodavstva.

Popis važećih minimalnih nacionalnih standarda APPRRR objavljuje zajedno s natječajem. U vrijeme pisanja ovoga Vodiča (travanj 2014.) popis je bio sljedeći:

SEKTOR/PROPIS	Narodne novine
ZAŠTITA OKOLIŠA	
Zakon o zaštiti okoliša	NN 80/13
Zakon o zaštiti zraka	NN 130/11
Zakon o otpadu	NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09
Zakon o vodama	NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14
Zakon o gnojivima i poboljšivačima tla	NN 163/03, 40/07 i 14/14
JAVNO ZDRAVSTVO	
Zakon o hrani	NN 81/13 i 14/14
Zakon o općoj sigurnosti proizvoda	NN 30/09, 139/10 i 14/14
ZDRAVLJE ŽIVOTINJA I BILJA	
Zakon o veterinarstvu	NN 82/13 i 148/13
Zakon o veterinarsko-medicinskim proizvodima	NN 84/08 i 56/13
Zakon o stočarstvu	NN 70/97, 36/98, 151/03, 132/06 i 14/14
Zakon o sredstvima za zaštitu bilja	NN 70/05

¹ Gradovi i općine u planinskim područjima (obuhvaćeni Zakonom o brdsko planinskim područjima) jesu:

Gradovi: Buzet, Čabar, Delnice, Imotski, Lepoglava, Ogulin, Orahovica, Senj, Sinj, Trilj, Vrbovsko, Vrgorac
Općine: Bistra, Budinščina, Cerovlje, Čavle, Dicmo, Đurmanec, Fužine, Gračišće, Jelenje, Jesenje, Kalnik, Kaptol, Karlobag, Klana, Klis, Lobar, Lokve, Lovreć, Lupoglav, Ljubešćica, Matulji, Motovun, Mrkopalj, Muć, Novi Golubovec, Podbablje, Primorski Dolac, Radoboj, Ravna Gora, Skrad, Stubičke Toplice, Šestanovac, Vinodol.

DOBROBIT ŽIVOTINJA	
Zakon o zaštiti životinja	NN 135/06 i 37/13
ZAŠTITA NA RADU	
Zakon o zaštiti na radu	NN 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08, 75/09 i 143/12

A.) Standardi zaštite okoliša

Kontrolu na terenu standarda zaštite okoliša kao i svih ostalih standarda ne provodi APPRRR, već tehnička tijela (u ovom slučaju Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, u daljnjem tekstu: MZOIP) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

Poštivanje standarda zaštite okoliša kontrolira se kroz tri faze:

- a) Prije ugovaranja: Nakon izrade elaborata zaštite okoliša od strane certificiranih ovlaštenika, MZOIP izdaje podnositelju Potvrdu o usklađenosti poljoprivrednog gospodarstva s minimalnim nacionalnim standardima i o usklađenosti ulaganja s EU Standardima (u daljnjem tekstu: Potvrda).
- b) Prije isplate: Nakon što korisnik završi ulaganje a prije podnošenja Zahtjeva za isplatu, podnosi zahtjev MZOIP za izdavanje Potvrde. Naglašavamo da korisnik ne podnosi zahtjev za izdavanje Potvrde tako dugo dok ne završi ulaganje. MZOIP ili na zahtjev MZOIP-a - Županijski upravni odjel za zaštitu okoliša, obavlja očevid i sastavlja izvješće na osnovu kojeg MZOIP izdaje Potvrdu o udovoljavanju EU standardima. Korisnik će udovoljiti navedenim standardima ukoliko bude na kraju ulaganja ispoštovao sve odredbe koje je propisao ovlaštenik za izradu elaborata.
- c) Ex post faza kontrole: APPRRR (Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore) podnosi zahtjev MZOIP na osnovu kojeg MZOIP ili na zahtjev MZOIP-a - Županijski upravni odjel za zaštitu okoliša obavlja očevid i sastavlja izvješće na osnovu kojeg MZOIP izdaje Potvrdu o udovoljavanju EU standardima. Izdana potvrda je dokaz Odjelu kontrole mjera strukturne potpore da korisnik u fazi nakon isplate također poštuje EU standarde zaštite okoliša.

VAŽNA NAPOMENA: SVI KORISNICI U MJERI 101 SU OBVEZNI ISHODITI POTVRDE O UDOVOLJAVANJU STANDARDNA ZAŠTITE OKOLIŠA KROZ SVE FAZE KONTROLE.

B.) Standardi sigurnosti na radu

Kontrolu na terenu standarda sigurnosti na radu kao i svih drugih standarda ne provodi APPRRR, već tehnička tijela (u ovom slučaju Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

Člankom 8. *Zakona o zaštiti na radu* (NN 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08. i 75/09 i 143/12) regulirano je obavljanje poslova zaštite na radu i primjena propisanih, ugovorenih kao i priznatih pravila zaštite na radu te naređenih mjera i uputa poslodavca.

Zadovoljavanje standarda sigurnosti na radu također se dokazuje kroz tri faze kontrole.

- a) Prije ugovaranja: Prilikom podnošenja prijave za dodjelu IPARD sredstava, podnositelj je obavezan priložiti Izvješće o primjeni nacionalnih propisa iz područja zaštite na radu. Kako bi pribavio navedeno Izvješće podnositelj (obrtnik ili pravna osoba) mjesec dana prije zatvaranja natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa APPRRR-u podnosi zahtjev. APPRRR zahtjev prosljeđuje Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava. Nakon provedenog inspekcijaskog nadzora inspektora rada, Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava dostavit će APPRRR-

ulzvešće o primjeni nacionalnih propisa iz područja zaštite na radu kojim će podnositelj prijave dokazati poštivanje standarda sigurnosti na radu.

- b) Prije isplate: Prilikom podnošenja Zahtjeva za isplatu korisnik je dužan priložiti Izvješće o primjeni propisa iz područja zaštite na radu na kraju ulaganja. Kako bi pribavio navedeno Izvješće, korisnik mjesec dana prije predviđenog datuma podnošenja Zahtjeva za isplatu podnosi zahtjev APPRRR-ukoja isti prosljeđuje Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava. Nakon provedenog inspeksijskog nadzora inspektora rada, Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava dostavit će APPRRR-ulzvešće o primjeni propisa iz područja zaštite na radu na kraju ulaganja kojim će korisnik dokazati poštivanje Standarda sigurnosti na radu.
- c) Ex post faza kontrole: U Ex post kontroli Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore (APPRRR) šalje obavijest Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava o potrebi obavljanja inspeksijskog nadzora kod korisnika a u svrhu pribavljanja Izvješća o primjeni propisa iz područja zaštite na radu u ex-post kontroli. Nakon provedenog inspeksijskog nadzora inspektora rada, Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava dostavit će Izvješće o primjeni propisa iz područja zaštite zdravlja na radu u ex-post kontroli APPRRR-u.

VAŽNA NAPOMENA: PRAVNE OSOBE I OBRTI SU OBVEZNI ISHODITI IZVJEŠĆE O PRIMJENI NACIONALNIH/ EU PROPISA IZ PODRUČJA ZAŠTITE NA RADU KROZ SVE FAZE KONTROLE.

C.) Standardi zdravlja biljaka

Kontrolu na terenu standarda zdravlja biljaka kao i svih drugih standarda ne provodi APPRRR već tehnička tijela (u ovom slučaju Poljoprivredna inspekcija) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

Člankom 8. Zakona o sredstvima za zaštitu bilja (NN 70/05) korisnici sredstava koji provode zaštitu bilja, obvezni su na propisan način voditi evidenciju o uporabi sredstava za zaštitu bilja.

Pravilnikom o uputama kojih su se obvezni pridržavati korisnici sredstava za zaštitu bilja te uvjetima kojima moraju udovoljavati (NN 135/08 i 73/10) propisan je način vođenja evidencije o uporabi sredstava za zaštitu bilja.

Zadovoljavanje standarda zdravlja biljaka se također dokazuje kroz tri faze kontrole.

- a) Prije ugovaranja: Prilikom podnošenja prijave potrebno je priložiti Zapisnik o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima. Kako bi pribavio navedeni zapisnik, podnositelj podnosi zahtjev Upravi poljoprivrede i prehrambene industrije, Sektor inspekcija u poljoprivredi (MP) za izdavanje zapisnika. Poljoprivredna inspekcija nakon toga vrši nadzor. Nakon provedenog inspeksijskog nadzora, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Sektor inspekcija u poljoprivredi, podnositelju izdaje Zapisnik te na taj način dokazuje da je usklađen sa nacionalnim standardima zdravlja biljaka.
- b) Prije isplate: Prilikom podnošenja Zahtjeva za isplatu korisnik je dužan priložiti i Zapisnik o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima koji su usklađeni s EU propisima. Kako bi pribavio navedeni zapisnik, korisnik podnosi zahtjev Upravi poljoprivrede i prehrambene industrije, Sektor inspekcija u poljoprivredi (MP) za izdavanje Zapisnika. Na zahtjev korisnika Poljoprivredna inspekcija vrši nadzor. Nakon provedenog inspeksijskog nadzora, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Sektor inspekcija u poljoprivredi, korisniku izdaje zapisnik. Korisnik dobiveni zapisnik šalje u APPRRR uz Zahtjev za

isplatu zajedno s ostalom potrebnom dokumentacijom te na taj način dokazuje da je usklađen sa EU standardima zdravlja biljaka

- c) Ex post faza kontrole: Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore šalje obavijest Upravi poljoprivrede i prehrambene industrije, Sektor inspekcija u poljoprivredi, zajedno s podacima o korisniku o potrebi obavljanja inspekcijskog nadzora, a u svrhu izdavanja Zapisnika o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima koji su usklađeni s EU propisima. Na zahtjev Odjela za kontrolu mjera strukturne potpore (APPRRR) poljoprivredna inspekcija vrši nadzor. Nakon provedenog inspekcijskog nadzora, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Sektor inspekcija u poljoprivredi dostavit će Zapisnik o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima koji su usklađeni s EU propisima APPRRR-u(Odjel kontrole mjera strukturne potpore).

VAŽNA NAPOMENA: PODNOSITELJI/KORISNICI U SEKTORIMA: VOĆA I POVRĆA, ŽITARICA I ULJARICA OBVEZNI SU ISHODITI ZAPISNIK O ISPUNJAVANJU UVJETA IZ PODRUČJA BILJNOG ZDRAVSTVA UTVRĐENIH NACIONALNIM PROPISIMA KOJI SU USKLAĐENI S EU PROPISIMA KROZ SVE FAZE KONTROLE

D.) Standardi zdravlja i dobrobiti životinja

Kontrolu na terenu standarda zdravlja i dobrobiti životinja kao i svih drugih standarda ne provodi APPRRR već tehnička tijela (u ovom slučaju Veterinarska inspekcija) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

- a) Prije ugovaranja: Prilikom podnošenja prijave podnositelj je uz prijavu dužan priložiti Rješenje o odobrenju farme, te Zapisnik veterinarske inspekcije o ispunjavanju nacionalnih standarda iz područja zdravlja i zaštite životinja novijeg datuma. Rješenje o odobrenju farme, kao i Zapisnik izdaje Uprava veterinarstva, Sektor veterinarske inspekcije nakon izvršenog inspekcijskog nadzora kod podnositelja prijave, a na zahtjev podnositelja prijave u roku od 30 dana po zaprimanju zahtjeva. Ukoliko je predmet IPARD ulaganja izgradnja novog objekta ili rekonstrukcija postojećeg potrebno pribaviti Mišljenje MP-a - Uprave veterinarstva o usklađenosti dokumentacije s propisanim veterinarsko zdravstvenim uvjetima
- b) Prije isplate: Prilikom podnošenja Zahtjeva za isplatu korisnik je dužan priložiti Rješenje o odobrenju farme te Zapisnik veterinarske inspekcije o ispunjavanju EU standarda iz područja zdravlja i zaštite životinja. Zapisnik izdaje Uprava veterinarstva, Sektor veterinarske inspekcije, nakon izvršenog inspekcijskog nadzora kod korisnika a na zahtjev korisnika u roku od 30 dana po zaprimanju zahtjeva (zapisnik mora biti novijeg datuma - nakon što je farma završena i puštena u funkciju).
- c) Ex post faza kontrole: APPRRR (Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore) šalje obavijest Upravi za veterinarstvo zajedno s podacima o korisniku o potrebi obavljanja inspekcijskog nadzora, a u svrhu izdavanja Zapisnika veterinarske inspekcije o ispunjavanju EU standarda iz područja zdravlja i zaštite životinja. Nakon završenog inspekcijskog nadzora kod korisnika, Uprava veterinarstva, Sektor veterinarske inspekcije izdaje i šalje zapisnik u APPRRR (Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore).

VAŽNA NAPOMENA: PODNOSITELJI/KORISNICI U SEKTORIMA: MLJEKARSTVA, GOVEDARSTVA, SVINJOGOJSTVA, PERADARSTVA, JAJA OBVEZNI SU ISHODITI ZAPISNIK VETERINARSKE INSPEKCIJE O ISPUNJAVANJU NACIONALNIH/ EU

12) Da li mogu sam izraditi prijavu ili je potrebno angažirati konzultanta?

Svaki podnositelj, ukoliko posjeduje potrebna znanja i vještine, može samostalno pripremiti prijavu na IPARD natječaj. U slučaju da se podnositelj odluči na angažiranje konzultanta, važno je znati kako je trošak konzultanta (konzultantske usluge za pripremu IPARD prijave i Zahtjeva za isplatu) prihvatljiv trošak IPARD programa, odnosno za isti se (prema propisanim kriterijima) može ostvariti potpora. Popis konzultanata objavljen je na stranicama MP-a i APPRRR-a, a podnositelj nije obavezan odabrati konzultanta koji se nalazi na popisu.

13.) Kako odrediti veličinu poduzetnika podnositelja?

Veličina poduzetnika podnositelja određuje se temeljem Definicije mikro, malih i srednjih poduzetnika koja je sastavni dio Priloga III Pravilnika o provedbi Mjere 101, a koja je nastala temeljem Preporuke Europske komisije 2003/361/EC. Važno je uzeti u obzir da u zbroj zaposlenika i ukupnih prihoda i/ili bilance ulaze i podaci partnerskih i povezanih poduzeća. Vodič kroz definiciju MSP-a koji nudi i niz primjera možete pronaći na slijedećem linku:

http://www.minpo.hr/UserDocsImages/Vodic_SME_definicija%20final_sudski_tumac.pdf

14.) Kako izračunati bodove za određivanje financijske održivosti podnositelja?

Na podnositelje koji su obveznici poreza na dobit (i vode dvojno knjigovodstvo) primjenjuje se kriterij financijske održivosti podnositelja. Izračun se radi na temelju tablice iz Priloga IX Pravilnika o provedbi Mjere 101. Ulazni podaci temelje se na vrijednostima iz bilance, računa dobiti i gubitka i BON1 obrasca iz prethodne financijske godine. U slučaju da takav podnositelj ostvari 6 ili manje bodova, njegova prijava će biti odbijena. Kriterij se ne primjenjuje na podnositelje koji su obveznici poreza na dohodak (i vode jednostavno knjigovodstvo) i na početnike (podnositelje koji posluju kraće od dvije godine).

**3. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I SPECIFIČNI KRITERIJI
PRIHVATLJIVOSTI**

1. SEKTOR MLJEKARSTVA	
DOZVOLJENA ULAGANJA	
1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje muznih krava i/ili mliječnih ovaca i/ili mliječnih koza	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja
3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetskih objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka	4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi
5. ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (uključujući traktore) i opreme	
SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR MLJEKARSTVA	

Da bi ostvario pravo na naprijed navedena ulaganja, **korisnik** mora imati na kraju ulaganja

a) **kapacitet za držanje:**

- najmanje 20, a najviše 150 muznih krava, ukoliko se ulaganje provodi u držanje muznih krava ili
- najmanje 50, a najviše 350 mliječnih ovaca, ukoliko se ulaganje provodi u držanje mliječnih ovaca ili
- najmanje 50, a najviše 350 mliječnih koza, ukoliko se ulaganje provodi u držanje mliječnih koza.

b) **najmanji broj** po vrsti životinja koje su predmet ulaganja i to:

- 20 muznih krava, ukoliko se ulaganje provodi u držanje muznih krava, ili
- 50 mliječnih ovaca, ukoliko se ulaganje provodi u držanje mliječnih ovaca, ili
- 50 mliječnih koza, ukoliko se ulaganje provodi u držanje mliječnih koza.

Podnositelju koji u trenutku podnošenja prijave ima **kapacitet za držanje više od 150** muznih krava ili 350 mliječnih ovaca ili 350 mliječnih koza dozvoljena su isključivo ulaganja navedena u tokama 2. i 4.

Primjer 1: ulaganje u izgradnju i opremanje novog objekta za držanje muznih krava, nabavu poljoprivredne mehanizacije (traktor) i opremu

Podnositelj se bavi proizvodnjom mlijeka u postojećem objektu kapaciteta za držanje 20 muznih krava. Uz proizvodnju mlijeka ukupno obrađuje cca. 65 ha zemlje od kojih je cca. 30 ha u funkciji proizvodnje krmnih kultura. Planira ulaganje u izgradnju i opremanje novog objekta za držanje muznih krava kapaciteta 40 muznih krava, te nabavku traktora i opreme za obradu tla.

Uzevši u obzir gore navedene kriterije propisane Pravilnikom o provedbi mjere 101 i prilogom VII Pravilnika („Specifični kriteriji za ulaganja u traktore“)-sektor mljekarstva, s obzirom na ukupni kapacitet podnositelja za držanje 60 muznih krava u trenutku podnošenja prijave (zbraja se kapacitet postojećeg objekta i novog objekta koji se planira izgraditi i opremiti) u odnosu na maksimalno dozvoljeni kapacitet podnositelja za držanje muznih krava (najviše 150 muznih krava) podnositelj može podnijeti prijavu na IPARD natječaj za planirana ulaganja u izgradnju i opremanje novog objekta za držanje muznih krava, nabavu traktora maksimalne snage 100 kW i opremu za obradu tla.

Primjer 2: ulaganje u izgradnju i opremanje novog objekta za držanje muznih krava, izgradnju skladišnog kapaciteta za stajski gnoj, te nabavu poljoprivredne mehanizacije (traktor)

Podnositelj se bavi proizvodnjom mlijeka u postojećem objektu kapaciteta za držanje 60 muznih krava. Planira izgradnju i opremanje novog objekta za držanje muznih krava maksimalnog kapaciteta 100 muznih krava, izgradnju skladišnog kapaciteta za stajski gnoj, te nabavku traktora snage 96 kW.

Uzevši u obzir gore navedene kriterije propisane Pravilnikom o provedbi mjere 101-sektor mljekarstva, s obzirom na ukupni kapacitet podnositelja za držanje 160 muznih krava (zbraja se kapacitet postojećeg objekta i novog objekta koji se planira izgraditi i opremiti) podnositelj može podnijeti prijavu na IPARD natječaj isključivo za planirano ulaganje u izgradnju skladišnog kapaciteta za stajski gnoj, s obzirom da već u trenutku prijave prelazi maksimalni

kapacitet za držanje (*najviše 150 muznih krava*), dok ulaganje u izgradnju i opremanje novog objekta za držanje muznih krava, te nabavku traktora u ovom slučaju nije prihvatljivo, odnosno ne može se sufinancirati iz sredstava IPARD programa.

Korisnik na kraju ulaganja mora zadovoljavati EU standarde u pogledu **zahtjeva za sirovo mlijeko** sukladno Pravilniku o higijeni hrane životinjskog podrijetla (NN 99/07, 28/10, 45/11).

Korisnik na kraju ulaganja mora zadovoljiti EU standarde koji se odnose na **zbrinjavanje stajskog gnoja ili digestata**.

2. SEKTOR GOVEDARSTVA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za tov goveda i/ili držanje krava dojilja (sustav krava-tele)	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja
3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetske objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka	4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi
5. Ulaganje u izgradnju i opremu za fiksno ograđivanje travnjaka	6. ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (uključujući traktore) i opreme

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR GOVEDARSTVA

Da bi ostvario pravo na naprijed navedena ulaganja **korisnik** mora imati na kraju ulaganja

- kapacitet za držanje najmanje 40, a najviše 300 goveda,
- najmanje 40 goveda one kategorije koja je predmet ulaganja

Podnositelju koji u trenutku prijave ima **kapacitet za držanje** više od 300 goveda dozvoljena su isključivo ulaganja navedena u točki 2. i 4.

Primjer 1: ulaganje u izgradnju i opremanje objekta za tov goveda, izgradnju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, te nabavu poljoprivredne mehanizacije (traktor)

Podnositelj se bavi uzgojem tovne junadi u postojećem objektu kapaciteta za držanje 120 grla tovne junadi. Planira izgraditi i opremiti novi objekt kapaciteta za držanje 150 grla tovne junadi, te pripadajući skladišni kapacitet za stajski gnoj.

Pored uzgoja tovne junadi, podnositelj obrađuje 30 ha poljoprivrednog zemljišta za uzgoj krmnih kultura za uzgoj stoke, te planira nabavku novog traktora.

Uzevši u obzir gore navedene kriterije propisane Pravilnikom o provedbi mjere 101 i prilogom VII Pravilnika (*„Specifični kriteriji za ulaganja u traktore“*) - sektor govedarstva, s obzirom na ukupni kapacitet podnositelja za uzgoj 270 grla tovne junadi (zbraja se kapacitet postojećeg objekta i novog objekta koji se planira izgraditi i opremiti) u odnosu na maksimalno dozvoljeni kapacitet podnositelja za držanje goveda (najviše 300 goveda), podnositelj može podnijeti prijavu na IPARD natječaj za planirana ulaganja u izgradnju i opremanje novog objekta za uzgoj tovne junadi, izgradnju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, te nabavu traktora maksimalne prihvatljive snage 100 kW.

Primjer 2: ulaganje u izgradnju i opremanje bioplinskog postrojenja, specijaliziranu opremu za transport stajskog gnoja, te nabava poljoprivredne mehanizacije (traktor)

Podnositelj se bavi uzgojem tovne junadi u postojećem objektu kapaciteta za držanje 350 grla tovne junadi. Planira izgradnju i opremanje bioplinskog postrojenja, te nabavku transportera za stajski gnoj i nabavku traktora.

S obzirom na postojeći kapacitet farme za držanje 350 grla tovne junadi, vidljivo je da podnositelj na početku ulaganja prelazi maksimalni kapacitet za držanje (*najviše 300 goveda*), te u skladu s time može ulagati isključivo u izgradnju i opremanje bioplinskog postrojenja, te transportera za stajski gnoj, dok ulaganje nabavku traktora u ovom slučaju nije prihvatljivo, odnosno ne može se sufinancirati iz sredstava IPARD programa.

Što se tiče ulaganja u izgradnju i opremanje bioplinskog postrojenja (postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi) važno je naglasiti da podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe. Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.

Korisnik na kraju ulaganja mora zadovoljiti EU standarde koji se odnose na **zbrinjavanje stajskog gnoja ili digestata**

3. SEKTOR SVINJOGOJSTVA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje krmača i/ili tovljenika	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja
3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetskih objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka	4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi
5. Ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EZ) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08)	6. ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (uključujući traktore) i opreme

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR SVINJOGOJSTVA

Da bi ostvario pravo na naprijed navedena ulaganja **korisnik** mora imati na kraju ulaganja

a) **kapacitet za držanje:**

- najmanje 20, a najviše 300 krmača, ukoliko se ulaganje provodi u držanje krmača, ili
- najmanje 400, a najviše 2000 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u držanje tovljenika, ili
- najmanje 20, a najviše 300 krmača i najmanje 400, a najviše 2000 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u kompletnu proizvodnju

b) **najmanji broj životinja** kategorija koja je predmet ulaganja, i to:

- 20 krmača, ukoliko se ulaganje provodi u držanje krmača ili
- 400 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u držanje tovljenika ili
- 20 krmača ili 400 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u kompletnu proizvodnju

Podnositelju koji u trenutku prijave ima kapacitet za držanje više od 300 krmača ili 2000 tovljenika dozvoljena su isključivo ulaganja navedena u točkama 2.,4.i ulaganje u točki 5. (ali bez povećanja postojećih kapaciteta)

Primjer: ulaganje u izgradnju i opremanje objekta za držanje krmača i tovljenika, ulaganje u izgradnju i opremanje bioplinskog postrojenja, nabava poljoprivredne mehanizacije i opreme, te cisterne za transport gnojovke

Podnositelj se namjerava baviti svinjogojskom proizvodnjom. Plan gospodarstva je ulaganje u izgradnju i opremanje suvremenog objekta za držanje krmača i proizvodnju tovljenika, te

ulaganje u izgradnju bioplinskog postrojenja za proizvodnju toplinske i električne energije iz gnojiva i drugih organskih ostataka na farmi. Planirani kapacitet objekta za držanje biti će 200 krmača i 1500 tovljenika. Gospodarstvo planira i nabavku traktora, sijačice za žitarice i cisterne za transport gnojovke.

Uzevši u obzir gore navedene kriterije propisane Pravilnikom o provedbi mjere 101 i prilogom VII Pravilnika („*Specifični kriteriji za ulaganja u traktore*“)-sektor svinjogojstva, s obzirom na ukupni kapacitet podnositelja za držanje 200 krmača, te ukupni kapacitet za držanje 1500 tovljenika (*kapacitet objekta koji se planira izgraditi, nema postojećih objekata*), vidljivo je da podnositelj ne prelazi maksimalni dozvoljeni kapacitet niti u jednoj kategoriji (*najviše 300 krmača i najviše 2000 tovljenika*), te u tom slučaju može podnijeti prijavu na IPARD natječaj za planirana ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za držanje krmača i tovljenika, izgradnju i opremanje bioplinskog postrojenja na farmi, nabavu traktora maksimalne prihvatljive snage 100 kW, cisterne za transport gnojovke, te sijačice za žitarice.

Što se tiče ulaganja u izgradnju i opremanje bioplinskog postrojenja (postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi) važno je naglasiti da podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe. Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.

Da bi ostvario pravo na ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC), a u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), **podnositelj** se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EC) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOIP da je zahtjev za usklađivanjem postojećeg postrojenja s EU standardima (najbolje raspoloživim tehnikama) podnijet, te da su utvrđene mjere koje u tu svrhu mora ispoštovati. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja **korisnik** mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.

Korisnik na kraju ulaganja mora zadovoljiti EU standarde koji se odnose na **zbrinjavanje stajskog gnoja ili digestata**

4. SEKTOR PERADARSTVA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje peradi (tov pilića, uzgoj nesilica teških linija) uključujući opremu za sprječavanje širenja bolesti ptica	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja
3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetskih objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka	4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi
5. ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08)	6. ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (uključujući traktore) i opreme

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR PERADARSTVA

Da bi ostvario pravo na naprijed navedena ulaganja **korisnik** mora imati na kraju ulaganja
a) **kapacitet za držanje:**

- najmanje 5.000, a najviše 40.000 pilića završne težine, koji se uzgajaju za proizvodnju mesa, ukoliko se ulaganje provodi u držanje pilića, ili
 - najmanje 5.000, a najviše 15.000 nesilica teških linija, ukoliko se ulaganje provodi u držanje nesilica teških linija, ili
 - najmanje 5.000, a najviše 40.000 pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa i najmanje 5.000, a najviše 15.000 nesilica teških linija, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje
- b) **najmanji broj životinja** kategorije koja je predmet ulaganja, i to:
- 5.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa ili
 - 5.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje nesilica teških linija, ili
 - 5.000 pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesaili 5.000 nesilica teških linija, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje

Podnositelj koji u trenutku prijave ima kapacitet za držanje više od 40.000 pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa ili 15.000 nesilica teških linija dozvoljena su isključivo ulaganja navedena u točkama 2., 4. i ulaganje u točki 5. (ali bez povećanja postojećih kapaciteta)

Primjer: Ulaganje u rekonstrukciju i opremanje objekta za tov pilića, te specijaliziranu opremu za transport gnoja

Podnositelj se bavi uzgojem pilića za tov u dva postojeća objekta. Objekt 1-kapaciteta za držanje 10.000 pilića završne težine, te objekt 2 kapaciteta za držanje 10.000 pilića završne težine. Namjerava prijaviti ulaganje u rekonstrukciju objekta 2 s pripadajućom opremom, pri čemu će se kapacitet objekta 2 za držanje pilića povećati na 30.000 pilića završne težine, te ulaganje u nabavu transportera za gnoj.

S obzirom da ukupan kapacitet objekata za uzgoj pilića (10.000 (objekt 1) + 30.000 (objekt 2= 40.000 pilića) ne prelazi maksimalni kapacitet (najviše 40.000 pilića završne težine), planirana ulaganja u rekonstrukciju i opremanje objekta 2 i nabavu transportera za gnoj su prihvatljiva za sufinanciranje iz sredstava IPARD programa.

U slučaju da ukupan kapacitet podnositelja za uzgoj pilića za tov prelazi maksimalni kapacitet (najviše 40.000 pilića), prihvatljivo bi bilo isključivo ulaganje u nabavu transportera za gnoj.

Da bi ostvario pravo na ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EZ), u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), **podnositelj** se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EC) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOIP da je zahtjev za usklađivanjem postojećeg postrojenja s EU standardima (najbolje raspoloživim tehnikama) podnijet, te da su utvrđene mjere koje u tu svrhu mora ispoštivati. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja **korisnik** mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.

Korisnik na kraju ulaganja mora zadovoljiti EU standarde koji se odnose na **zbrinjavanje stajskog gnoja ili digestata**

5. SEKTOR JAJA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje kokoši nesilica i/ili uzgoj pilenki lake linije uključujući opremu za sprečavanje širenja bolesti ptica	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja
3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetske objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i	4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi

opremu za sprečavanje onečišćenja zraka	
5. ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08)	6. ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (uključujući traktore) i opreme
SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR JAJA	
<p>Da bi ostvario pravo na naprijed navedena ulaganja, korisnik mora imati na kraju ulaganja</p> <p>a) kapacitet za držanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 10.000, a najviše 40.000 nesilica, ukoliko ulaganje provodi u držanje nesilica, ili - najmanje 10.000, a najviše 40.000 pilenki lake linije, ukoliko ulaganje provodi u držanje pilenki lake linije, ili - najmanje 10.000, a najviše 40.000 nesilica i najmanje 10.000, a najviše 40.000 pilenki lake linije, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje <p>b) najmanji broj životinja kategorije koja je predmet ulaganja, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje nesilica ili - 10.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje pilenki lake linije ili - 10.000 nesilica ili 10.000 pilenki lake linije, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje 	
<p>Podnositelju koji u trenutku podnošenja prijave ima kapacitet za držanje više od 40.000 nesilica ili 40.000 pilenki lake linije) dozvoljena su ulaganja navedena u točkama 2., 4., i ulaganje u točki 5. (ali bez povećanja postojećih kapaciteta), kao i ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje objekata kako bi se postigla usklađenost s Direktivom o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica (99/74/EEZ) i Direktivom o dobrobiti kokoši nesilica (99/74/EEC), ali bez povećanja proizvodnje.</p>	
<p>Primjer: Ulaganje u rekonstrukciju i opremanje objekta za proizvodnju konzumnih jaja-obogaćeni kavezi</p>	
<p>Podnositelj se bavi proizvodnjom konzumnih jaja u objektu kapaciteta za držanje 50.000 kokoši nesilica. S obzirom da se kokoši nesilice drže u neobogaćenim kavezima, podnositelj namjerava prijaviti ulaganje u opremanje postojećeg objekta obogaćenim kavezima i s time povezanu rekonstrukciju objekta. Navedenim ulaganjem neće se povećati postojeći kapacitet objekta.</p> <p>S obzirom na to da podnositelj u trenutku podnošenja prijave već prelazi maksimalno dozvoljeni kapacitet (najviše 40.000 nesilica) jer je ukupan kapacitet podnositelja za držanje 50.000 kokoši nesilica, podnositelju su dozvoljena planirana ulaganja u opremanje obogaćenim kavezima i s time povezanom rekonstrukcijom objekta kako bi se postigla usklađenost s Direktivom o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica (99/74/EEZ) i Direktivom o dobrobiti kokoši nesilica (99/74/EEZ), s time da planiranim ulaganjem ne smije povećati postojeću proizvodnju.</p>	
<p>Da bi ostvario pravo na ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC), u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EC) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOIP da je zahtjev za usklađivanjem postojećeg postrojenja s EU standardima (najbolje raspoloživim tehnikama) podnijet, te da su utvrđene mjere koje u tu svrhu mora ispoštivati. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.</p>	
<p>Korisnik mora zadovoljiti EU standarde na kraju ulaganja koji se odnose na zbrinjavanje stajskog gnoja ili digestata</p>	
6. SEKTOR VOĆA I POVRĆA	
DOZVOLJENA ULAGANJA	

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje staklenika i plastenika (samo polietilenska folija od min 200 mikrona) za proizvodnju voća i povrća, te objekata za proizvodnju gljiva	2. Ulaganje u specijaliziranu opremu za berbu, sortiranje i pakiranje voća/povrća/ stolnog grožđa/gljiva	3. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za skladištenje voća i povrća (uključujući ULO hladnjače)	4. Ulaganje u sustave za zaštitu od padalina (uključujući računalnu opremu) za voćnjake i stolno grožđe
5. Ulaganja u podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih nasada voća i stolnog grožđa	6. Ulaganja u restrukturiranje postojećih nasada vinskih kultivara (sorti) grožđa i maslina	7. Ulaganje u izgradnju i/ili opremanje sustava za navodnjavanje na otvorenom za trajne nasade i površine pod povrćem, koristeći podzemne (izvori i bunari) i površinske vode (rijeke, jezera i akumulacije), izgradnja bunara	8. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi
9. ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (uključujući traktore) i opreme			

Za ulaganja u sustave navodnjavanja na otvorenom za trajne nasade i površine pod povrćem potrebno je priložiti prethodno odobrenje projekta izdano od Ministarstva poljoprivrede. Ovo je ulaganje dozvoljeno isključivo, na zemljištu u vlasništvu podnositelja ili zemljištu u najmu, te zemljištu za koje je stečeno pravo koncesije /plodouživanja /zakupa /služnosti s trajanjem najmanje 7 godina od dana podnošenja prijave.

Ulaganja na unajmljenom zemljištu, te zemljištu za koje je stečeno pravo koncesije/plodouživanja/zakupa/služnosti s trajanjem najmanje 7 godina od dana podnošenja prijave ,prihvatljiva su i za ulaganja u sustave za zaštitu od padalina za voćnjake i stolno grožđe; ulaganja u podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih nasada voća i stolnog grožđa; ulaganja u restrukturiranje postojećih nasada vinskih kultivara (sorti) grožđa i maslina, te u slučaju ulaganja u pokretnu opremu (npr. traktor) ukoliko je kao lokacija ulaganja navedeno mjesto obavljanja poljoprivredne djelatnosti, odnosno polje na kojem se pokretna oprema namjerava koristiti.

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR VOĆA I POVRĆA

Za **ulaganja** u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje staklenika i plastenika, odnosno objekata za proizvodnju gljiva:

- **korisnik** na kraju ulaganja mora imati staklenik/plastenik površine od najmanje 500 m² do najviše 10.000 m² ako ulaže u proizvodnju voća/povrća,
- **korisnik** na kraju ulaganja mora imati podnu površinu objekta od najmanje 500 m² do najviše 10.000 m² ako ulaže u proizvodnju gljiva,

U slučaju kada se podnositelj bavi proizvodnjom u staklenicima/plastenicima ili objektima za proizvodnju gljiva, a namjerava se prijaviti za ulaganje u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi i/ili ulaganje u kupnju poljoprivredne

mehanizacije (uključujući traktore), također mora poštivati gore navedeni kriterij.

Za sva ostala ulaganja, uključujući i ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi i/ili ulaganje u kupnju poljoprivredne mehanizacije (uključujući traktore) podnositelj mora na početku i na kraju ulaganja imati **vlastitu proizvodnju** vezanu uz kategoriju ulaganja, upisanu u ARKOD sustav, a vinograde i u Vinogradarski registar, na površini kako slijedi:

- **Kategorija voće, vinski kultivari grožđa i masline** - najmanje **2 ha** do najviše **50 ha**

- **Kategorija povrće** - najmanje **0,5 ha** do najviše **30 ha**

- **Kategorija stolno grožđe** - najmanje **0,5 ha** do najviše **5 ha**

- **korisnik** mora dokazati postojanje **vlastite proizvodnje** voća i povrća, sukladno proizvodnji za koju se provodi ulaganje, te istu imati upisanu u ARKOD (evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta na kraju ulaganja), dok za ulaganja u proizvodnju gljiva korisnik na kraju ulaganja mora biti upisan u Upisnik registriranih i odobrenih objekata pri Ministarstvu zdravlja,.

Pojašnjenja:

Proizvodna površina na početku ulaganja mora biti u cijelosti zasađena kulturom/kulturama prema kategorijama ulaganja.

Kod određivanja ukupnih površina pod određenom kategorijom, uzimaju se u obzir sve površine podnositelja upisane u ARKOD sustav, neovisno o tome radi li se o jedinstvenoj površini ili o više površina u različitim katastarskim općinama/ različitim katastarskim česticama.

Kada podnositelj ima kombiniranu proizvodnju (proizvodnja voća/vinskih kultivara grožđa/maslina; povrća; stolnog grožđa i gljiva), podnositelj mora zadovoljiti **najmanji kriterij** jedne od prethodno navedenih kategorija proizvodnje, dok **najviši kriterij** ne smije prijeći niti u jednoj prethodno navedenoj kategoriji proizvodnje.

Ulaganja u restrukturiranje postojećih nasada vinskih kultivara grožđa, odnosno krčenje i ponovna sadnja, prihvatljiva su ako je vinograd:

- starosti do 30 godina i ako se hibridi ili postojeći prihvatljivi kultivari zamjenjuju s preporučenim, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze ili

- zdravstveno neispravan, starosti do 30 godina i ako se postojeći kultivari zamjenjuju s preporučenim, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze.

Određivanja ukupnih površina:

Primjer 1 – ulaganje u podizanje novog nasada voća

Podnositelj ulaže u podizanje novog nasada voća. Ima registriranu proizvodnju od 0,75 ha smokava, 1 ha vinskih kultivara grožđa i 0,37 ha maslina. Zbrajajući sve ove kulture (koje svrstavamo u jednu kategoriju), ovaj je podnositelj prihvatljiv jer mu je ukupan obujam proizvodnje unutar navedene kategorije veći od 2 ha (2,12 ha).

Međutim, ako bi isti taj podnositelj ulagao npr. u sustav za navodnjavanje na otvorenom (nasada maslina npr.), a u Upisniku ima registriranu proizvodnju od npr. 47 ha smokava, 2 ha vinskih kultivara grožđa, 1,5 ha maslina i 0,7 ha povrća, isti nije prihvatljiv.

Zašto? Zato jer ima više od maksimalne površine jedne od kategorija, u ovom slučaju ima više od 50 ha vrsta iz 1. kategorije (dakle, zbroj voća, vinskih sorti i maslina.)

Voće, vinske kultivare i masline treba zajedno shvaćati kao jednu kategoriju, povrće kao drugu, a stolno grožđe kao treću.

Primjer 2 – ulaganje u nabavku poljoprivredne mehanizacije i opreme i ulaganje u izgradnju i opremanje sustava za navodnjavanje, ulaganje u sustav za zaštitu od tuče, te ulaganje u ograđivanje nasada

Podnositelj se bavi voćarskom proizvodnjom i to proizvodnjom jabuka i trešanja na ukupnoj površini od 2,1 ha. Namjerava posaditi novi nasad jabuka na površini od 1,7 ha. Na novom nasadu postaviti će sustav za navodnjavanje, te sustav za zaštitu od tuče. Plan poljoprivrednog gospodarstva je i nabavka traktora, atomizera i malčera. Nasad će biti ograđen žičanom ogradom.

S obzirom da podnositelj na početku ulaganja zadovoljava kriterij minimalne površine pod voćem (2,1 ha), a ne namjerava prijeći maksimalnu dozvoljenu površinu pod voćem na kraju ulaganja (3,8 ha), sva navedena ulaganja su prihvatljiva. Podnositelj mora biti upoznat s činjenicom da će za ulaganje u navodnjavanje morati ishoditi odobrenje projekta navodnjavanja od strane Ministarstva poljoprivrede. U projektu navodnjavanja potrebno je točno definirati izvor odnosno zahvat vode. Nadalje, max. prihvatljiva snaga traktora (prema prilogu VII Pravilnika o provedbi mjere 101-„Specifični kriterij prihvatljivosti za ulaganja u traktore“-voćarstvo, vinski kultivari grožđa i masline) za IPARD potporu u odnosu na planiranu površinu pod voćem na kraju ulaganja u ovom slučaju iznosi 40 kW. Kapacitet atomizera nije ograničen kao ni radni zahvat malčera. U slučaju da korisnik na kraju ulaganja ima površinu pod trajnim nasadima od 10 , a manje od 20 ha tada bi max. prihvatljiva snaga traktora bila 60 kW.

Nisu prihvatljiva ulaganja koja su prihvatljiva u Nacionalnom programu pomoći sektoru vina 2014. – 2018.

7. SEKTOR ŽITARICA I ULJARICA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za skladištenje i sušenje žitarica i uljarica	2. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na farmi	3. ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (isključujući kombajne, a uključujući traktore) i opreme	
---	--	---	--

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR ŽITARICA I ULJARICA

Korisnik mora imati skladišni kapacitet od najmanje 100 t do najviše 1.500 t na kraju ulaganja za ulaganja u objekte za skladištenje, te u slučaju ulaganja u kupnju poljoprivredne mehanizacije (isključujući kombajne, a uključujući traktore).

Za sva ulaganja **podnositelj** mora dokazati **postojanje vlastite proizvodnje**, proizvodnjom upisanom u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava **od najmanje 20 ha pod žitaricama i/ili uljaricama na početku ulaganja i na kraju ulaganja.**

Poljoprivredne površine na početku ulaganja moraju biti upisane u ARKOD sustav.

Primjer: ulaganje u izgradnju objekta za skladištenje žitarica i uljarica, te nabava poljoprivredne mehanizacije i opreme

Projekt: Podnositelj se bavi ratarskom proizvodnjom na ukupnoj površini od 65 ha. Trenutno nema skladišnih kapaciteta za žitarice i uljarice, stoga planira ulaganje u izgradnju skladišnih kapaciteta (silosa) ukupnog kapaciteta 600 tona. Uz silos korisnik planira nabavku traktora snage 114 kw i žitnog kombajna.

Ulaganje u izgradnju skladišnog kapaciteta za žitarice i uljarice je prihvatljivo s obzirom da će ukupni skladišni kapacitet podnositelja biti veći od 100 tona i manji od 1 500 tona na kraju ulaganja. Nadalje, podnositelj zadovoljava specifični kriterij proizvodnje žitarica i uljarica na najmanjoj površini od 20 ha. Ulaganje u traktor snage 114 kw nije prihvatljivo jer je maksimalna prihvatljiva snaga traktora u sektoru žitarica i uljarica 100 kw (prema prilogu VII Pravilnika o provedbi mjere 101-„Specifični kriterij prihvatljivosti za ulaganja u traktore“-sektor žitarica i uljarica. Nabava žitnog kombajna također nije prihvatljivo ulaganje u sektoru žitarica i uljarica.

4. FAZE PRIJAVE

Svaki projekt započinje projektnom idejom. Da bi se ista mogla realizirati, nužno je prikupiti odgovarajuće informacije o mogućnostima sufinanciranja projekta iz sredstava IPARD programa, a koje su dostupne na mrežnoj stranici MP-a i APPRRR-a.

Prije svega, bitno je proučiti važeći Pravilnik kako bi se utvrdila prihvatljivost podnositelja prijave i ulaganja, odnosno uklapa li se sam projekt unutar propisanih kriterija.

Nakon utvrđivanja prihvatljivosti, nužno je na vrijeme krenuti s ishođenjem potrebnih dozvola/potvrda i ostale dokumentacije propisane za pojedinu mjeru, sektor i ulaganje (kao što su akt kojim se odobrava građenje, Potvrda o usklađenosti poljoprivrednog gospodarstva s odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima i usklađenosti ulaganja s EU standardima koju izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode itd...), a navedeni su u popisu dokumentacije koji je sastavni dio Prijavnog obrasca (Prilog Pravilnika), kao i u ovom Vodiču za korisnike. Upute za ishođenje potvrda dostupne su na mrežnoj stranici APPRRR-a (www.apprrr.hr)

Također, nužno je pravovremeno krenuti s prikupljanjem ponuda za pojedino ulaganje u skladu s propisanim kriterijima za prikupljanje ponuda navedenim u Pravilniku o provedbi mjere 101.

Za svako prikupljanje ponuda u pojedinom ulaganju koristi se obrazac Poziv na podnošenje ponude (I-OOP-7) koji je Prilog Pravilnika, uz prilaganje tehničke specifikacije (troškovnik bez cijena-dio Glavnog projekta u sl. izgradnje/rekonstrukcije ili Specifikacija opreme u sl. nabave opreme) koji se šalju potencijalnim ponuditeljima, na temelju čega isti daju svoju ponudu. Prilikom zaprimanja Poziva na podnošenje ponude (obrazac I-OOP-7) ponuditelj ga obvezno mora potpisati i ovjeriti, te navesti datum kada je isti zaprimio. U slučaju izgradnje/rekonstrukcije ponuditelj mora popuniti zaprimljenu tehničku specifikaciju-troškovnik iz Glavnog projekta s iznosima koji kao takav predstavlja ponudu. Ukoliko je riječ o nabavi opreme, ponuditelj je dužan potpisati i ovjeriti zaprimljenu tehničku specifikaciju - Specifikaciju opreme kao dokaz da je istu zaprimio i da je upoznat s potrebama podnositelja. Istu ne popunjava, već sastavlja svoju ponudu u skladu s potrebama podnositelja. Potrebno je naglasiti da svim ponuditeljima unutar istog ulaganja mora biti poslana ista tehnička specifikacija (troškovnik bez cijena-dio Glavnog projekta u sl. izgradnje/rekonstrukcije ili Specifikacija opreme u sl. nabave opreme), kako bi se osiguralo da ponude budu sadržajno usporedive, odnosno date na temelju jedinstvenog troškovnika iz Glavnog projekta/specifikaciji opreme.

Bitno je naglasiti da ponude moraju biti važeće na dan podnošenja prijave, odnosno u ponudi mora biti naznačen datum izdavanja ponude, rok važenja ponude, porijeklo robe, radova i usluga koje moraju potjecati iz prihvatljivih zemalja propisanih Pravilnikom, moraju biti original, te potpisane i ovjerene od strane ponuditelja. Također, podnositelj je u obvezi prikupiti ponude poštujući principe zdravog financijskog upravljanja, odnosno cijene robe, radova ili usluga u odabranim ponudama moraju biti u skladu s prosječnim cijenama istih ili sličnih roba, radova i usluga koje se mogu naći na tržištu. Od najmanje tri prikupljene ponude za isto ulaganje, u pravilu je uvijek potrebno odabrati ponudu koja je cjenovno najpovoljnija, no moguća su i odstupanja od ovog pravila ukoliko za odabir skuplje ponude postoji odgovarajuće obrazloženje koje je potkrijepljeno podacima unutar ponuda.

Navodimo jedan primjer:

Podnositelj je podnio prijavu unutar sektora voća i povrća za ulaganje u specijalni uređaj za berbu voća (platforma za berbu). S obzirom da vrijednost ulaganja prelazi 10.000 EUR, podnositelj je za navedeno ulaganje pribavio 3 ponude od različitih ponuditelja: Ponuda 1 – 100.000,00 kn, ponuda 2 – 110.000,00 kn, ponuda 3 – 90.000,00 kn. Iako bi, uzimajući u obzir najnižu cijenu, trebao odabrati najjeftiniju ponudu pod brojem 3, podnositelj se odlučio na nešto skuplju ponudu pod brojem 1. Razlog je taj što skuplji ponuditelj pod brojem 1 kao jedan od uvjeta unutar ponude nudi kraći rok isporuke i mogućnost servisiranja u odnosu na najjeftiniju ponudu pod brojem 3. Obrazloženje za odabir skuplje ponude podnositelj je naveo u obrascu I-OOP-8 (Tablica za usporedbu ponuda) pod stavkom „razlozi odabira cjenovne ponude, ako ona nije najjeftinija“, a navedeno obrazloženje potkrijepljeno je podacima, odnosno navedenim uvjetima unutar prikupljenih ponuda. U ovom slučaju, obrazloženje podnositelja za odabir skuplje ponude smatra se prihvatljivim. Pored dozvola/potvrda, ponuda i dokumentacije vezane uz ponude, te ostale propisane dokumentacije podnositelj je dužan izraditi Investicijsku studiju/poslovni plan u kojem treba prikazati ekonomsku održivost podnositelja i projekta na kraju realizacije ulaganja. Poslovni plan treba biti izrađen u skladu s predlošcima i pojašnjenjima u obrascima Investicijske studije/poslovnog plana koji je naveden kao prilog Pravilnika. Ukoliko podnositelj posjeduje već izrađenu Investicijsku studiju/poslovni plan pripremljen za potrebe banke u svrhu ishođenja kredita, istu je moguće priložiti, s time da mora sadržavati sva potrebna poglavlja propisana u Investicijskoj studiji/poslovnom planu koji je prilog Pravilnika. Ako je glavni cilj ulaganja povećanje proizvodnje, postojanje tržišta također treba biti prikazano u poslovnom planu.

Podnositelj je u obvezi prikupiti i APPRRR-u dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.

Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za mjeru 101

I.	IDENTIFIKACIJSKI DOKUMENTI	Staviti "X" u odgovor rajuću kućicu
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	Kopija osobne iskaznice podnositelja (nositelja OPG-a/vlasnika obrta/vlasnika ili direktora)	
b.	Punomoć ovjerena od strane javnog bilježnika, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave Pojašnjenje: Ovaj dokument je potrebno priložiti samo u slučaju ako je podnositelj imenovao svog opunomoćenika	
II.	DOKUMENTI O STUPNJU STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI	
1.	Odnosi se na fizičke osobe u sustavu PDV-a (OPG) i obrte	

	<p>Pojašnjenje: U slučaju ako nositelj OPG-a ili jedan od članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva /vlasnik obrta nije upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje dvije godine, jedan od sljedećih dokumenata mora biti priložen kao dokaz posjedovanja odgovarajućih profesionalnih vještina i sposobnosti za nositelja OPG-a ili jednog od članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva/vlasnika obrta ili jednog od stalnih zaposlenika u obrtu: Svjedodžba srednje škole iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva, prehrambene industrije ili ekonomije ili Diploma fakulteta iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva, prehrambene industrije ili ekonomije ili Uvjerenje o osposobljavanju nakon završenog programa osposobljavanja za poljoprivredno zanimanje koji je verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta ili Ugovor o radu na neodređeno iz kojeg je vidljivo radno iskustvo od 5 godina u poljoprivredi. Ukoliko je jedan od gore navedenih dokumenata (svjedodžba/diploma/uvjerenje o osposobljavanju) dostavljen za jednog od stalnih zaposlenika u obrtu tada je za istoga potrebno dostaviti i Ugovor o radu na neodređeno s podnositeljem prijave (u tom slučaju njegovo radno iskustvo može biti manje od 5 godina).</p> <p>Ukoliko jedan od stalno zaposlenih u obrtu ne posjeduje jedan od gore navedenih dokumenata (svjedodžba/diploma/uvjerenje o osposobljavanju), za istoga je potrebno dostaviti Ugovor o radu na neodređeno s podnositeljem prijave iz kojeg je vidljivo radno iskustvo zaposlenika u poljoprivredi od najmanje 5 godina.</p> <p>Ukoliko je radno iskustvo stalnog zaposlenika u obrtu koji je podnio prijavu na natječaj manje od 5 godina, tada je za istoga potrebno dostaviti i ugovore o radu iz kojih je vidljivo dodatno radno iskustvo zaposlenika u poljoprivredi.</p>	
a.	Svjedodžba srednje škole iz područja poljoprivrede, veterinarstva, šumarstva, prehrambene industrije ili ekonomije	
b.	Diploma fakulteta iz područja poljoprivrede, veterinarstva, šumarstva, prehrambene industrije ili ekonomije	
c.	Ugovor o radu na neodređeno vrijeme	
d.	Uvjerenje o osposobljavanju za poljoprivredno zanimanje nakon završenog programa osposobljavanja koji je verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta	
2.	Odnosi se na trgovačka društva i zadruge	
	<p>Pojašnjenje: Sljedeći dokumenti moraju biti dostavljeni kao dokaz odgovarajuće profesionalne vještine i sposobnosti jednog od stalnih zaposlenika: Svjedodžba srednje škole iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva, prehrambene industrije ili ekonomije ili Diploma fakulteta iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva, prehrambene industrije ili ekonomije ili Uvjerenje o osposobljavanju nakon završenog programa osposobljavanja za poljoprivredno zanimanje koji je verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta ili Ugovor o radu iz kojeg je vidljivo radno iskustvo od 5 godina u poljoprivredi.</p> <p>Ukoliko je jedan od gore navedenih dokumenata (svjedodžba/diploma/uvjerenje o osposobljavanju) dostavljen za jednog od stalnih zaposlenika u pravnoj osobi tada je za istoga potrebno dostaviti i Ugovor o radu na neodređeno s podnositeljem prijave (u tom slučaju njegovo radno iskustvo može biti manje od 5 godina).</p> <p>Ukoliko jedan od stalno zaposlenih u pravnoj osobi ne posjeduje jedan od gore navedenih dokumenata (svjedodžba/diploma/uvjerenje o osposobljavanju), za istoga je potrebno dostaviti Ugovor o radu na neodređeno s podnositeljem prijave iz kojeg je vidljivo radno iskustvo zaposlenika u poljoprivredi od najmanje 5 godina.</p> <p>Ukoliko je radno iskustvo stalnog zaposlenika u pravnoj osobi koja je podnijela prijavu na natječaj manje od 5 godina, tada je za istoga potrebno dostaviti i ugovore o radu iz kojih je vidljivo dodatno radno iskustvo zaposlenika u poljoprivredi.</p>	

a.	Svjedodžba srednje škole iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva, prehrambene industrije ili ekonomije	
b.	Diploma fakulteta iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva, prehrambene industrije ili ekonomije	
c.	Ugovor o radu na neodređeno vrijeme	
d.	Uvjerenje o osposobljavanju za poljoprivredno zanimanje nakon završenog programa osposobljavanja koji je verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta	
III.	CJENOVNE PONUDE	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	Tablica za usporedbu ponuda (obrazac I-OOP-8) za svako pojedino ulaganje. Pojašnjenje: Dokumenti navedeni ispod (od reda b. do reda e.) moraju biti priloženi navedenim redoslijedom uz svaki obrazac I-OOP-8 na koji se odnose.	
b.	Poziv na podnošenje ponude (obrazac I-OOP-7) za svaku priloženu ponudu, potpisan i ovjeren od ponuditelja s priloženom Tehničkom specifikacijom (<i>Specifikacija opreme u slučaju nabave opreme</i>), potpisanom i ovjerenom od strane ponuditelja, uz svaku priloženu ponudu (osim za opće troškove, te u slučaju izgradnje/rekonstrukcije) Pojašnjenje: Prilikom prikupljanja ponuda podnositelj mora poslati istu tehničku specifikaciju (specifikaciju opreme u sl. nabave opreme ili troškovnik bez cijena iz Glavnog projekta u slučaju izgradnje/rekonstrukcije) svim ponuditeljima unutar pojedinog ulaganja.	
c.	Jedna ponuda za svako pojedino ulaganje/opći trošak manji od 10.000 EUR ili račun za opći trošak manji od 10.000 EUR nastao prije podnošenja prijave (u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu) Pojašnjenje: Ponude/računi za opće troškove ne moraju biti u elektronskom obliku na CD-u. Zemlja porijekla mora biti navedena u svakoj ponudi, a roba, radovi i usluge moraju potjecati iz prihvatljivih zemalja propisanih Pravilnikom o provedbi mjere 101. Ponude za opći trošak pripreme investicijske studije/poslovnog plana i/ili ponude za pripremu dokumentacije za IPARD natječaj (konzultantske usluge za pripremu IPARD prijave i Zahtjeva za isplatu) ne smiju biti izdane od strane ugovorenog LAG-a u sklopu mjere 202.	
d.	Tri ponude za svako pojedino ulaganje/opći trošak iznad 10.000 EUR ili dvije ponude i račun za opći trošak iznad 10.000 EUR nastao prije podnošenja prijave (u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu) Pojašnjenje: Ponude/računi za opće troškove ne moraju biti u elektronskom obliku na CD-u. Zemlja porijekla mora biti navedena u svakoj ponudi, a roba, radovi i usluge moraju potjecati iz prihvatljivih zemalja propisanih Pravilnikom o provedbi mjere 101. Ponude za opći trošak pripreme investicijske studije/poslovnog plana i/ili ponude za pripremu dokumentacije za IPARD natječaj (konzultantske usluge za pripremu IPARD prijave i Zahtjeva za isplatu) ne smiju biti izdane od strane ugovorenog LAG-a u sklopu mjere 202.	
e.	Lista izdataka (obrazac I-OOP-15.1), potpisana i ovjerena od podnositelja i ispunjena sukladno odabranim ponudama (u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u; oba isključivo u MS Office Excel formatu)	
IV.	INVESTICIJSKA STUDIJA/POSLOVNI PLAN	

1. Odnosi se na sve podnositelje		
a.	Investicijska studija/Poslovni plan za ulaganje do 27.000 EUR (obraci I-OEA-4.1 i I-OEA-4.1-a) u papirnatom obliku i obrazac I-OEA-4.1-a u elektronskom obliku na CD-u. Pojašnjenje: <i>Tablice Investicijske studije/Poslovnog plana (obrazac I-OEA-4.1-a) koje se dostavljaju na CD-u moraju biti u MS Office Excel formatu.</i>	
b.	Investicijska studija/Poslovni plan za ulaganje iznad 27.000 EUR (obraci I-OEA-4.2 i I-OEA-4.2-a) u papirnatom obliku i obrazac I-OEA-4.2-a u elektronskom obliku na CD-u. Pojašnjenje: <i>Tablice Investicijske studije/Poslovnog plana (obrazac I-OEA-4.2-a) koje se dostavljaju na CD-u moraju biti u MS Office Excel formatu.</i>	
c.	Investicijska studija/Poslovni plan pripremljen za potrebe banke u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u. Pojašnjenje: <i>Ukoliko podnositelj već posjeduje Investicijsku studiju/Poslovni plan pripremljen za potrebe banke, takva Investicijska studija/Poslovni plan je prihvatljiva. Tablice Investicijske studije/Poslovnog plana koje se dostavljaju na CD-u moraju biti u MS Office Excel formatu.</i>	
V. DOKUMENTI POTREBNI ZA FINANCIJSKU ANALIZU PODNOSITELJA		
1. Odnosi se na trgovačka društva, zadruge i obrte/fizičke osobe koji su obveznici poreza na dobit		
a.	Godišnji financijski izvještaj (obrazac GFI) za prethodnu financijsku godinu, ovjeren od FINA-e	
b.	BON 1 obrazac	
2. Odnosi se na obrte/fizičke osobe koji su obveznici poreza na dohodak		
a.	Obrazac prijave poreza na dohodak za prethodnu financijsku godinu ovjeren od strane Porezne uprave s pripadajućom Rekapitulacijom primitaka i izdataka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne financijske godine (ukoliko je podnositelj obavezan voditi knjige u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak), ovjerenom i potpisanom od strane podnositelja.	
VI. OSTALI DOKUMENTI/ POTVRDE/RJEŠENJA/MIŠLJENJA/DOZVOLE IZDANE OD NADLEŽNIH INSTITUCIJA		
1. Odnosi se na sve podnositelje		
a.	Popis dugotrajne imovine na dan 31. prosinca prethodne godine, potpisan i ovjeren od strane podnositelja Pojašnjenje: <i>Popis dugotrajne imovine potpisuje i ovjerava podnositelj, osim za fizičke osobe koje ga samo moraju potpisati</i>	
b.	Potvrda Porezne uprave da je podnositelj u sustavu PDV-a, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave	
c.	Potvrda Porezne uprave da podnositelj nema nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj u trenutku ishoda potvrde, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave.	
d.	Potvrda o usklađenosti poduzeća s odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima i usklađenosti ulaganja s EU standardima izdana od Ministarstva zaštite okoliša i prirode Pojašnjenje: <i>Dokument nije potrebno dostaviti u slučaju ulaganja koje je neophodno za usklađivanje sa IPPC Direktivom.</i>	
e.	Izvadak iz Jedinственog registra računa poslovnih subjekata izdan i ovjeren od strane FINA-e, ne stariji od 30 dana na dan podnošenja prijave.	

f.	<p>BON- 2/ SOL- 2 podaci o solventnosti ne stariji od 30 dana na dan podnošenja prijave.</p> <p>Pojašnjenje: Podnositelj mora priložiti BON- 2/ SOL- 2 podatke o solventnosti, izdane od svih banaka u kojima podnositelj ima otvoren račun i koji se nalaze na popisu u Izvratku iz Jedinstvenog registra računa poslovnih subjekata. Račun podnositelja ne smije biti blokiran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - više od 30 dana u posljednjih 6 mjeseci niti - više od 20 dana kontinuirano 	
g.	<p>Potvrda Trgovačkog suda da podnositelj nije u postupku stečaja, stečajnoj nagodbi ili likvidaciji u trenutku ishođenja Potvrde, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave</p> <p>Pojašnjenje: Ne odnosi se na fizičke osobe u sustavu PDV-a i obrte.</p>	
h.	<p>Rješenje o odobrenju objekta uz priloženi Zapisnik izdani od nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede</p> <p>Pojašnjenje: Poljoprivredno gospodarstvo mora biti usklađeno s odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima vezanim uz javno zdravstvo, zdravlje i zaštitu životinja. Odnosi se na ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje, ulaganja u pokretnu opremu/ opremanje na otvorenom, te u slučaju ulaganja u postrojenja za proizvodnju obnovljivih izvora energije na farmi (izgradnja i opremanje) u sektoru mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i jaja.</p> <p>Napomena: U dokumentu mora biti naveden kapacitet farme (koja je predmet ulaganja).</p>	
i.	<p>Mišljenje o usklađenosti dokumentacije s propisanim veterinarsko zdravstvenim uvjetima izdano od nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede</p> <p>Pojašnjenje: Odnosi se na usklađenost ulaganja s EU standardima u slučaju izgradnje ili rekonstrukcije u sektoru mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i jaja. Dokument nije potreban u slučaju ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj i/ili za posebnu opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja, ulaganja u pokretnu opremu, te u slučaju ulaganja u postrojenja za proizvodnju obnovljivih izvora energije na farmi (izgradnja i opremanje).</p> <p>Napomena: U dokumentu mora biti naveden kapacitet farme (koja je predmet ulaganja).</p>	
j.	<p>Zapisnik o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima izdan, potpisan i ovjeren od nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede</p> <p>Pojašnjenje: Poljoprivredno gospodarstvo mora biti usklađeno s minimalnim nacionalnim standardima vezanim uz zdravlje biljaka. Odnosi se na sektor voća i povrća i sektor žitarica i uljarica.</p>	
k.	<p>Mišljenje o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja izdano od Ministarstva zaštite okoliša i prirode</p> <p>Pojašnjenje: Dokument mora biti dostavljen u slučaju ulaganja koje je neophodno za usklađivanje sa IPPC Direktivom u sektorima svinjogojstva, peradarstva i jaja ako je objekt, koji je predmet ulaganja, uključen na popis objekata za Republiku Hrvatsku koji su obvezni uskladiti se s IPPC Direktivom.</p>	
l.	<p>Odobrenje projekta izdano od Ministarstva poljoprivrede</p> <p>Pojašnjenje: Za ulaganja u sektoru voća i povrća za ulaganja u sustave za navodnjavanje na otvorenom.</p>	
m.	<p>Potvrda o zdravstvenom stanju vinograda izdano od strane Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo-Zavoda za Vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo</p> <p>Pojašnjenje: Za ulaganja u sektor voća i povrća za ulaganja u</p>	

	<i>restrukturiranje postojećih nasada vinskih sorti grožđa, odnosno krčenje i ponovnu sadnju novih nasada.</i>	
n.	Dokument kojim se odobrava građenje ili odgovarajući dokument koji dokazuje da se određeno ulaganje može provesti bez izdavanja dokumenta kojim se odobrava građenje, izdan od Upravnog odjela za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji, Zakonu o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja, Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama i važećem Pravilniku. Pojašnjenje: <i>Odnosi se na ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata u svim sektorima.</i>	
o.	Odgovarajući dokument iz kojeg je vidljiv kapacitet svih postojećih objekata za skladištenje i sušenje žitarica i uljarica. Pojašnjenje: <i>Odnosi se na ulaganje u sektor žitarica i uljarica</i>	
p.	Dijelovi Glavnog projekta (arhitektonski projekt, građevinski projekt, elektro projekt, strojarski projekt, tehnološki projekt, troškovnik projektiranih radova) ili situaciju, tlocrte i presjeke ili „tipski projekt“, u elektronskom obliku na CD-u u PDF formatu (scan potpisanog i ovjerenog projekta od strane ovlaštenog projektanta) Pojašnjenje: <i>Dijelovi glavnog projekta moraju biti priloženi kada se radi o ulaganju u:</i> -izgradnju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): <i>arhitektonski projekt, građevinski projekt, elektro projekt, strojarski projekt, tehnološki projekt, troškovnik projektiranih radova</i> -opremanje postojećih objekata (oprema koja se ugrađuje u objekt): <i>tehnološki projekt- dio glavnog projekta ili drugi dokument koji ima istu namjenu izrađen i ovjeren od strane ovlaštene osobe odgovarajuće struke</i> -rekonstrukciju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): <i>arhitektonski projekt, građevinski projekt, elektro projekt, strojarski projekt, tehnološki projekt, troškovnik projektiranih radova</i> <i>- U slučaju ulaganja u staklenike/plastenike dostaviti situaciju s ucrtanim plastenicima/staklenicima, tlocrte, presjeke ili ukoliko postoji „tipski projekt.“</i> <i>- U slučaju ulaganja u postrojenja za proizvodnju obnovljivih izvora energije na farmi (izgradnja i opremanje) kalkulacija ukupne procijenjene godišnje proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske), kao i kalkulacija prosječne godišnje potrošnje za objekte na poljoprivrednom gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske) mora biti prikazana u projektnoj tehničkoj dokumentaciji.</i> Dijelovi Glavnog projekta ili gdje je primjenjivo situacije, tlocrti, presjeci ili „tipski projekt“ moraju biti dostavljeni isključivo u elektronskom obliku na CD-u u PDF formatu (scan ovjerenog i potpisanog projekta od strane ovlaštenog projektanta). <i>U slučaju ulaganja u pokretnu opremu/ opremanje na otvorenom nije potrebno dostaviti gore navedenu dokumentaciju.</i>	
r.	Izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz prava vlasništva podnositelja ili prava građenja (list A, B, C), ne stariji od 3 mjeseca na dan podnošenja prijave ili drugi odgovarajući dokument (Ugovor o najmu / koncesiji / plodouživanju / zakupu / služnosti) kojim podnositelj dokazuje da ima pravo koristiti katastarsku česticu / lokaciju ulaganja (<i>podnositelj mora dokazati da ima pravo najma ili stečeno pravo koncesije/plodouživanja/zakupa/služnosti s trajanjem najmanje 7 godina od dana podnošenja prijave na natječaj</i>) Pojašnjenje:	

	<p><i>U slučaju ulaganja u sektoru voća i povrća u pokretnu opremu (npr. traktor, kombajn...) koja će biti smještena na mjestu na kojem će se koristiti, kao lokacija ulaganja može biti navedeno sjedište podnosioca i za tu lokaciju podnositelj mora dostaviti Izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz vlasništva podnosioca ili kao lokacija ulaganja može biti navedena lokacija obavljanja poljoprivredne djelatnosti (mjesto gdje se pokretna oprema namjerava koristiti) i u tom slučaju za tu lokaciju mora biti dostavljen Izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz vlasništva podnosioca ili Ugovor o najmu/koncesiji/plodouživanju/zakupu/služnosti.</i></p> <p><i>Također, Ugovor o najmu/koncesiji/plodouživanju/zakupu/služnosti može se priložiti za lokaciju ulaganja (lokacija obavljanja poljoprivredne djelatnosti) samo u slučaju ulaganja u opremanje na otvorenom, ulaganje u sustav za zaštitu od padalina (tuča, kiša, mraz) na farmi, ulaganje u izgradnju sustava za navodnjavanje na otvorenom i ulaganje u trajne nasade (voćnjake, nasade vinskih i stolnih sorti grožđa i maslinike) u sektoru voća i povrća.</i></p> <p><i>Izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz prava vlasništva podnosioca ili prava građenja mora biti dostavljen za sva ostala ulaganja u sektoru voća i povrća, te za sva ulaganja u ostalim sektorima, uključujući i ulaganje u pokretnu opremu.</i></p>	
s.	<p>Ugovor o kreditu ili Potvrda banke o računu s navedenim žiro-računom/IBAN, Model-Poziv na broj primatelja, izdano i ovjereno od strane banke</p> <p>Pojašnjenje: <i>Ukoliko u vrijeme podnošenja prijave na natječaj postoji Ugovor o kreditu jedan od navedenih dokumenata mora biti dostavljen.</i></p>	
t.	<p>Kopija katastarskog plana s ucrtanom lokacijom ulaganja koje je predmet prijave za dodjelu sredstava iz IPARD programa</p> <p>Pojašnjenje: <i>U slučaju ulaganja u staklenike/plastenike, ulaganje u sustav za zaštitu od tuče na farmi, ulaganje u izgradnju sustava za navodnjavanje na otvorenom i ulaganje u trajne nasade (voćnjake, nasade vinskih i stolnih sorti grožđa i maslinike).</i></p> <p><i>Ukoliko je predmet prijave ulaganje u trajne nasade (npr. podizanje trajnih nasada) i u opremanje npr. u sustav za navodnjavanje tada je potrebno dostaviti kopiju katastarskog plana za svako ulaganje posebno i za svako ulaganje posebno ucrtati lokaciju ulaganja na zasebnoj kopiji katastarskog plana.</i></p>	
u.	<p>Pismo preporuke odabranog LAG-a o preporuci ulaganja (ukoliko LAG postoji)</p> <p>Pojašnjenje: <i>Pismo preporuke mora sadržavati objašnjenje da li je i na koji način je projekt u skladu s Lokalnom razvojnom strategijom.</i></p>	

Napomena: Svi dokumenti s popisa, ovisno o organizacijskom obliku podnosioca i predmetu ulaganja moraju biti priloženi prema redoslijedu na popisu uz prijavni obrazac.

Podnositelj popunjava popis stavljajući „X“ za svaki priloženi dokument. Svi dokumenti moraju biti originali ili preslike ovjerene od strane javnog bilježnika.

Podnositelj može od APPRRR u svakom trenutku zatražiti povrat originalne dokumentacije.

Posljednja faza u procesu pripreme prijave je popunjavanje Prijavnog obrasca. Prijavni obrazac se popunjava računalno, uz jasno navođenje svih traženih podataka. S posebnom pozornošću treba popunjavati dio vezan uz financijske podatke, odnosno izračun ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja i potpore.

U nastavku navodimo primjer izračuna ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja za koji podnositelj može tražiti potporu u Mjeri 101.

Primjer: Podnositelj xy planira podnijeti prijavu za ulaganje u podizanje voćnjaka u Mjeri 101, sektor voća i povrća, gdje je ukupni iznos prihvatljivog ulaganja bez PDV-a 1.500.000,00 HRK.

Podnositelj planira podnijeti prijavu u svibnju 2012. što znači da je mjesečni tečaj utvrđen od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR EUR=7,571000 HRK.

Iznos ulaganja bez općih troškova Podnositelj ulaže u podizanje voćnjaka. Unijeti iznose iz ponuda za podizanje voćnjaka.	1.500.000,00 HRK
Trošak pripreme poslovnog plana Unijeti iznos iz ponude ili računa za pripremu Poslovnog plana.	21.000,00 HRK
Trošak pripreme poslovnog plana u iznosu do 2% od iznosa ulaganja bez općih troškova, ali ne više od 3.000 EUR Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/ U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za ožujak EUR=7,571000 HRK. U gornjem redu pomnožiti iznos iz reda 25 s 0,02 (1.500.000,00 * 0,02 = 30.000,00 HRK) U donji red unijeti preračun za 3.000 EUR (3.000,00 * 7,571000 = 22.713,00 HRK)	30.000,00 HRK 22.713,00 HRK
Prihvatljivi iznos troška pripreme poslovnog plana (usporediti iznose iz redova 26. i 27. i upisati manji iznos)	21.000,00 HRK
Trošak pripreme elaborata zaštite okoliša Unijeti iznos iz računa ili ponude za pripremu elaborata zaštite okoliša.	15.000,00 HRK
Trošak pripreme elaborata zaštite okoliša u iznosu do 2 % od iznosa ulaganja bez općih troškova ali ne više od 3.000 EUR Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/ U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za ožujak EUR=7,571000 HRK. U gornjem redu pomnožiti iznos iz reda 25 s 0,02 (1.500.000,00 * 0,02 = 30.000,00 HRK) U donji red unijeti preračun za 3.000 EUR (3.000,00 * 7,571000 = 22.713,00 HRK)	HRK 22.713,00 HRK
Prihvatljivi iznos troška pripreme elaborata zaštite okoliša (usporediti iznose iz redova 29. i 30. i upisati manji iznos)	15.000,00 HRK
Trošak pripreme dokumentacije za IPARD natječaj Unijeti iznos iz računa ili ponude za pripremu dokumentacije za IPARD natječaj – prikupljanje dokumenata/potvrda, ponuda i pripadajućih dokumenata, popunjavanje Prijavnog obrasca	29.000,00 HRK
Trošak pripreme dokumentacije za IPARD natječaj u iznosu do 2 % od iznosa ulaganja bez općih troškova ali ne više od 10.000 EUR Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/ U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za ožujak EUR=7,571000 HRK. U gornjem redu pomnožiti 0,02 i iznos iz reda 25. (1.500.000,00 * 0,02 = 30.000,00 HRK) U donji red unijeti preračun za 3.000 EUR (10.000 * 7,571000 = 75.710,00 HRK)	30.000,00 HRK 75.710,00 HRK
Prihvatljivi iznos troška pripreme dokumentacije za IPARD natječaj Usporediti iznose iz redova 32. i 33. i upisati manji iznos	29.000,00 HRK

<p>Trošak pripreme projektne tehničke dokumentacije poput naknada za arhitekta, inženjere i druge naknade Unijeti iznos iz ponude ili računa za pripremu projektne tehničke dokumentacije – npr. priprema Glavnog projekta. U ovom primjeru nema troškova za pripremu projektne tehničke dokumentacije.</p>	0.00 HRK
<p>Prihvatljivi iznos troška pripreme projektne tehničke dokumentacije poput naknada za arhitekta, inženjere i druge naknade koji čini razlika zbroja troškova u redovima 28., 31., i 34. i gornje granice od 12% od iznosa ulaganja bez općih troškova. Iznos iz reda 25. pomnožiti s 0,12 (0,12 * 1.500.000,00 = 180.000,00 HRK) Od tog izračunatog iznosa oduzeti zbroj iznosa u redovima 28., 31. i 34. (180.000,00 - (21.000,00+15.000,00+29.000,00)) = 115.000,00 HRK Ako je iznos iz reda 35. manji od izračunatog iznosa iz reda 36., unijeti iznos iz reda 35.</p>	0.00 HRK
<p>Ukupni iznos općih troškova Zbrojiti iznose iz redova 28.,31., 34. i 36. (21.000,00+15.000,00+29.000,00+0.00 = 65.000,00)</p>	65.000,00 HRK
<p>Maksimalni iznos općih troškova; najviše 12% od iznosa ulaganja bez općih troškova Iznos iz reda 25 pomnožiti s 0,12 (0,12 * 1.500.000,00 = 180.000,00 HRK)</p>	180.000,00 HRK
<p>Prihvatljivi ukupni iznos općih troškova Usporediti iznose iz redova 37. i 38. i upisati manji iznos</p>	65.000,00 HRK
<p>Ukupni iznos ulaganja Zbrojiti iznose iz redova 25. i 39 (1.500.000,00+65.000,00 = 1.565.000,00 HRK)</p>	1.565.000,00 HRK
<p>Ukupni iznos prihvatljivog ulaganja ne manji od 13.500 EUR Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/infoureuro. U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za ožujak EUR=7,571000 HRK. Minimalni iznos prihvatljivog ulaganja za koji podnositelj može tražiti potporu: 13.500,00 * 7,571000 = 102.208,50 HRK</p> <p>1. Ako je ukupni iznos ulaganja u redu 40. veći od maksimalne vrijednosti 900.000 EUR ili u slučaju ulaganja u Sektor jaja 2.000.000 EUR ako se ulaganje odnosi na :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) primjenu Nitrata direktive 91/676/EEC (zaštita voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla) – izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj i/ili posebne opreme za rukovanje i korištenje stajskog gnoja, skladištenje/rukovanje gnojivom; b) primjenu Direktive 99/74 EEC (minimalni standardi za zaštitu nesilica) -rekonstrukcija i/ili opremanje objekata (kavezi); pod uvjetom da se ulaganje odnosi na primjenu Direktive pod točkom b) ili pod točkom a) i b) u jednom projektu, <p>tada upišite maksimalnu vrijednost.</p> <p>Maksimalni iznos prihvatljivih izdataka za koji podnositelj može tražiti potporu: 900.000,00 * 7,571000 = 6.813.900,00 HRK</p>	1.565.000,00 HRK

<p>2. Ako je podnositelj do sada već dobio potporu iz IPARD programa, potrebno je oduzeti zbroj dosadašnjih ukupnih iznosa prihvatljivih ulaganja (broj dosadašnjih prihvatljivih ulaganja nalazi se u redu 48.) od maksimalne vrijednosti. Podnositelj uspoređuje dobiveni rezultat s ukupnim iznosom ulaganja (red 40.) i upisuje manji iznos.</p>	
<p>Postotak potpore Upisati postotak potpore do 50 % ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja (red 41.) osim u slučajevima:</p> <p>a) do 55 % ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja (red 41.) koje provodi mladi poljoprivrednik (nositelj OPG-a, vlasnik obrta, vlasnik ili direktor u pravnoj osobi)(mlađi od 40 godina koji posjeduje odgovarajuće vještine i sposobnosti)</p> <p>b) do 60 % ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja (red 41.) za ulaganja u planinskim područjima</p> <p>c) do 65 % ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja (red 41.) za ulaganja u planinskim područjima koje provodi mladi poljoprivrednik</p> <p>d) do 75 % ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja (red 41.) koja se isključivo odnose na provedbu EU Direktive 91/676/EEC ukoliko postoji nacionalna strategija za njenu provedbu.</p> <p>* Postotak potpore od 75% dodjeljuje se samo u slučaju ulaganja koja se odnose na provedbu EU Direktive 91/676/EEC (za prijave koje se odnose samo na ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj i/ili posebne opreme za rukovanje i korištenje stajskog gnoja, skladištenje/rukovanje gnojivom). U tom slučaju prijava za slijedeći natječaj za dodjelu sredstava iz IPARD programa može se dostaviti tek kada je ulaganje koje se odnosi na provedbu EU Direktive 91/676/EEC završeno i potpora za to određeno ulaganje je isplaćena.</p> <p>U ovom primjeru primjenjuje se 50% potpore</p>	50 %
<p>Iznos potpore Iznos iz reda 41. pomnožiti s postotkom potpore u redu 42. (1.565.000,00 * 0,50 = 782.500,00)</p>	782.500,00 HRK
<p>Iznos neprihvatljivih izdataka Svi izdaci koji nisu navedeni u Listi prihvatljivih izdataka. Podnositelj ulaže i u kupnju zemljišta što nije prihvatljiv trošak. (70.000,00 HRK)</p>	70.000,00 HRK
<p>Ukupni iznos projekta Zbrojiti iznose iz redova 25., 26., 29., 32., 35. i 44. (1.500.000,00+21.000,00+15.000,00+29.000,00+0.00+70.000,00 = 1.635.000,00 HRK)</p>	1.635.000,00 HRK

5. OBRADA PRIJAVA

Nakon što APPRRR zaprimi prijavu podnositelja, započinje proces obrade same prijave i to „*analizom I*“ tijekom koje djelatnici provjeravaju pravovremenost i prihvatljivost prijavljenog ulaganja te potpunost i sadržaj dostavljenih dokumenata u prijavi. U slučaju da se prilikom provedenih kontrola utvrdi da dokumentacija nije potpuna ili iz nekog razloga nije odgovarajuća, APPRRR podnositelju šalje Zahtjev za dopunu/obrazloženje/ispravak. Podnositelj tijekom prve faze administrativne kontrole ima pravo jednom dopuniti/obrazložiti/ispraviti dostavljenu dokumentaciju. Ukoliko podnositelj nije preuzeo poštu prilikom prve dostave, dostava preporučene pošiljke bit će ponovljena samo još jednom.

Nakon što je prva faza obrade svih zaprimljenih prijava na natječaj završena, APPRRR izrađuje rang listu. Na rang listi se nalaze sve prijave za koje je u prvoj fazi administrativne kontrole utvrđeno da su pravovremene i potpune, a temelj za njenu izradu su i bodovi dodijeljeni pojedinoj prijavi sukladno propisanim kriterijima rangiranja.

Kriteriji rangiranja podnositelja prijave/ulaganja

Kriterij	Rezultat	Bodovi
ulaganje se provodi u području s težim uvjetima gospodarenja kako je regulirano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju	ako „da“ tad 20 ako „ne“ tad 0	20
ulaganje provodi mladi podnositelj (nositelj OPG-a, vlasnik obrta, vlasnik ili direktor u pravnoj osobi) koji je mlađi od 40 godina na dan podnošenja prijave	ako „da“ tad 15 ako „ne“ tad 0	15
ulaganje provodi registrirani ekološki proizvođač	ako „da“ tad 15 ako „ne“ tad 0	15
veličina poljoprivrednog gospodarstva, za određeni sektor, u vrijeme prijave je veća od traženog minimuma kojeg je potrebno ostvariti na kraju ulaganja kako je navedeno u specifičnim kriterijima prihvatljivosti	ako „da“ tad 15 ako „ne“ tad 0	15
ulaganje provodi žena poduzetnik	ako „da“ tad 20 ako „ne“ tad 0	20
Ulaganje je preporučeno od strane odabranog LAG-a ²	Ako „da“ tad 15 ako „ne“ tad 0	15
UKUPNO		100

² Ovaj kriterij se ne primjenjuje do trenutka odabira LAG-ova koji će se sufinancirati sredstvima mjere 202 IPARD programa.

Nastavak procesa obrade prijave je „analiza II“ u kojoj se ocjenjuje prihvatljivost prijavljenih izdataka, provjera sadržajne usporedivosti ponuda i poštivanja principa zdravog financijskog upravljanja, te se provjeravaju specifični kriteriji za sektor ulaganja. Tijekom ove faze obrade također se određuje financijska i ekonomska ocjena podnositelja, te ekonomska ocjena projekta. U slučaju da se prilikom provedenih kontrola utvrdi da je nešto od dostavljene dokumentacije potrebno dodatno obrazložiti/ispraviti, APPRRRpodnositelju šalje Zahtjev za obrazloženje/ispravak. Podnositelj tijekom druge faze administrativnih kontrola ima pravo dostavljenu dokumentaciju jednom obrazložiti/ispraviti. Ukoliko podnositelj nije preuzeo poštu prilikom prve dostave, dostava preporučene pošiljke bit će ponovljena samo još jednom.

Ukoliko je i druga faza obrade prijave pozitivna, APPRRRprovodi kontrolu na terenu prije ugovaranja radi utvrđivanja poštivanja svih kriterija koje nije moguće utvrditi administrativnom kontrolom.

Kontrola na terenu prije ugovaranja:

Kontrola na terenu prije ugovaranja je samo dio procesa kontrole koja zajedno sa administrativnom kontrolom čini cjelinu, a prethodi potpisivanju ugovora sa korisnikom. Kontrolom na terenu se utvrđuje prijavljena lokacija ulaganja te da li je prijavljeno ulaganje započelo.

Kontrolom na terenu je potrebno utvrditi sve ono što administrativnom kontrolom nije moguće utvrditi. Kontrola na terenu sva svoja zapažanja opisuje u bilješci te ukoliko nešto nije moguće sa sigurnošću utvrditi, a postoji sumnja može se tražiti mišljenje drugih institucija ili eksperata.

Lokacija ulaganja se utvrđuje uvidom u kopiju katastarskog plana te zbog lakše orijentacije uvidom u ARKOD sustav ili GEO portal.

Je li ulaganje započelo utvrđuje se uvidom u kartice konta odabranih dobavljača i Popis dugotrajne imovine kako bi se utvrdilo jesu li odabrani dobavljač ili izvođač radova započeli suradnju sa Podnositeljem. Ukoliko postoji poslovni odnos navedeno se dodatno istražuje kako bi se otklonila mogućnost započinjanja radova.

Početak opremanja se utvrđuje uvidom u Popis dugotrajne imovine podnositelja na način da se utvrdi ima li Podnositelj istu opremu ili opremu iste namjene. Ukoliko ima, dodatnim se kontrolama te vizualno kontrolira takva oprema kako bi se isključila mogućnost početka opremanja. Ukoliko Podnositelj kupuje novu opremu kako bi zamijenio svoju staru, moguće je u kontroli tražiti od podnositelja da staru opremu prikaže i u kontroli prije plaćanja zbog usporedbe sa novom opremom. Ukoliko navedeno nije moguće, kontrolori upozoravaju na mogućnost kontrole stare opreme kod kupca stare opreme u svrhu izbjegavanja mogućnosti reparacije stare opreme i prikazivanja je kao nove opreme. Kod nastavka izgradnje ili rekonstrukcije potrebno je radove koji su završeni jasno odvojiti od radova koji se planiraju izvoditi. Početak ulaganja se smatra i sklapanje ugovora sa odabranim dobavljačem ili izvođačem radova.

Kod sadnje novih nasada ili restrukturiranja već postojećih višegodišnjih nasada bitno je da Podnositelj detaljno opiše svoje ulaganje te da ima u vidu da će kontrola na terenu vizualno utvrditi trenutno stanje na terenu te navedeno opisati i fotografirati. Ukoliko kontrolori uvide bilo kakvu sumnju na prijavljene troškove tražit će mišljenje nadležnih institucija ili ukoliko se radi o čišćenju terena za sadnju mogu izvršiti mjerenje površine koja se prijavljuje za određene radnje. Kontrola na terenu može također mjeriti i prijavljenu površinu u ARKOD-u kako bi utvrdili zadovoljava li podnositelj minimalno potrebnu površinu pod voćem u vrijeme prijave.

Kontrola na terenu prije ugovaranja za sektor voća, povrća, uljarica i žitarica utvrđuje postojanje vlastite proizvodnje vizualnim pregledom ili ukoliko to nije moguće kontrolom knjigovodstva Podnositelja uvidom u račune za prodane poljoprivredne proizvode i kupljeni repromaterijal za primarnu proizvodnju.

Nakon što je i kontrola na terenu u svim pozitivnim prijavama provedena, APPRRRazurira rang listu. Na rang listi se nalaze sve prijave koje su i nakon kontrole na terenu i dalje pozitivne. U slučaju da dva ili više projekata imaju isti broj bodova, prednost će imati onaj s ranijim datumom i vremenom podnošenja kompletne prijave.

APPRRRzatim donosi Odluku o dodjeli IPARD sredstava, za sve pozitivne prijave za koje se utvrdi da ima dovoljno raspoloživih IPARD sredstava za ugovaranje, te se s podnositeljem prijave sklapa IPARD Ugovor.

Nakon provedenog i završenog IPARD ulaganja, korisnik APPRRR-upodnosi Zahtjev za isplatu, uz prilaganje sve potrebne dokumentacije.

Popis dokumenata koji se prilažu Zahtjevu za isplatu

A) MJERA 101	
OBVEZNI DOKUMENTI – Svi dokumenti moraju biti izvornici ili preslike ovjerene kod javnog bilježnika, osim onih u kojima je naznačeno drugačije	
1.	Izvornici računa iz Zahtjeva za isplatu
2.	Izvornici predračuna
3.	Preslika dnevno informativnog izvotka o prometu i stanju računa za tuzemna plaćanja
4.	Preslika dokumenta banke koji dokazuje plaćanje u inozemstvo u stranoj valuti (SWIFT)
5.	Bankovna potvrda o ŽR za račune plaćene sa ŽR različitog od onog navedenog u Zahtjevu za isplatu, ne starija od 30 dana od dana podnošenja Zahtjeva za isplatu
6.	Bankovna potvrda za ŽR naveden u Zahtjevu za isplatu /Preslika kartona deponiranih potpisa ovjerena od banke
7.	Preslika ugovora o kreditu i svih ugovora vezanih uz plaćanje (Ugovori o cesiji/akreditivi)
8.	Izjava banke o plaćenim računima - dokaz da su svi računi plaćeni iz kredita
9.	Preslike ugovora s dobavljačima
10.	Uporabna dozvola ili drugi odgovarajući dokument u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (osim za pokretnu opremu)
11.	Preslika dokaza o podrijetlu roba i/ili usluga za svaki račun za koji se traži isplata: EUR 1 s pripadajućim JCD ili uvjerenje izdano od nadležnog tijela ili Izjava na računu. Za robe i/ili usluge hrvatskog podrijetla – potvrda izdana od strane Hrvatske gospodarske komore
12.	Preslika jamstva/garancije od dobavljača ovisno o vrsti opreme/objekta
13.	Potvrda o ispunjavanju EU standarda zaštite okoliša izdana od Ministarstva zaštite okoliša i prirode ili Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC Direktiva) izdano od Ministarstva zaštite okoliša i prirode (za sve sektore)
14.	Rješenje o odobrenju farme izdano od nadležne uprave Ministarstva poljoprivrede (za sektore: mlijeka, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i proizvodnje kokošjih jaja)
15.	Zapisnik (koji uključuje tražene elemente na području zdravlja i dobrobiti životinja) izdan od nadležne uprave Ministarstva poljoprivrede (za sektore: mlijeka, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i proizvodnje kokošjih jaja)
16.	Potvrda o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravlja utvrđenih nacionalnim propisima koji su usklađeni s EU propisima izdana od nadležne uprave Ministarstva poljoprivrede (za sektore: voće i povrće, žitarice i uljarice)
17.	Rješenje o upisu u registar registriranih i odobrenih objekata izdano od nadležne uprave Ministarstva zdravlja (za proizvodnju gljiva u sektoru voća i povrća)
18.	Knjižica vozila (za ulaganje u traktore)

Obrti i pravne osobe u obvezi su, u roku mjesec dana prije podnošenja Zahtjeva za isplatu, APPRRR-u podnijeti zahtjev za izdavanje Izvješća o primjeni propisa iz područja zaštite na radu na kraju ulaganja, koji APPRRR proslijeđuje Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava .

APPRRR započinje administrativnu kontrolu Zahtjeva za isplatu, odnosno provjerava njegovu kompletnost i prihvatljivost . U slučaju da se prilikom provedene kontrole utvrdi da je nešto od dostavljene dokumentacije potrebno dodatno obrazložiti/ispraviti ili je potrebna dopuna dokumentacije, APPRRR podnositelju šalje Zahtjev za nadopunu/obrazloženje/ispravak. Ako je rezultat administrativne kontrole pozitivan slijedi kontrola na terenu.

Kontrola na terenu prije plaćanja:

Kontrolom na terenu prije plaćanja kontrolori utvrđuju prijavljenu i Ugovorom odobrenu lokaciju uvidom u kopiju katastarskog plana te radi lakšeg snalaženja, uvidom u ARKOD sustav ili geo portal.

Uvidom u knjigovodstvo korisnika utvrđuje se je li došlo do duplog financiranja tj. je li trošak za koji se traže sredstva već plaćen iz nekog drugog EU ili nacionalnog fonda. Svaki utvrđeni isti ili sličan trošak u knjigovodstvu korisnika (kartica konta prihoda od subvencija, dotacija i milodara) se kontrolira na način da se istražuje sve dok se ne isključi vjerojatnost duplog financiranja.

Kontrolom kartice konta dobavljača ili izvođača utvrđuje se jesu li svi računi plaćeni i proknjiženi u onom iznosu koji je prikazan u Zahtjevu za isplatu.

Vizualno te iz dokumentacije na gospodarstvu kontrolori utvrđuju pridržava li se korisnik kriterija o maksimalnom i minimalnom broja životinja na farmi te pridržava li se korisnik i dalje kriterija vlastite proizvodnje u sektoru voća, povrća, uljarica i žitarica.

Vizualnim pregledom, mjerenjem i brojanjem kontrolori utvrđuju je li opremanje, izgradnja ili rekonstrukcija završena i uspoređuju stavke iz računa sa zatečenim stanjem na terenu. Za količine koje je nemoguće vizualno i mjerenjem utvrditi, kontrolori provjeravaju građevinsku knjigu. Količine navedene u građevinskoj knjizi moraju biti identične količinama na računu dostavljenom uz Zahtjev za isplatu.

Napomena: Građevinska knjiga sadržava stvarno ugrađene količine materijala i izvedenih radova. Temeljem količina iz građevinske knjige rade se Privremene situacije i Okončana situacija.

Kod kontrole opreme, kontrolori uspoređuju podatke na opremi sa podacima iz računa ili nekog drugog dokumenta u kojem je oprema specificirana i opisana.

Osim što objekt mora biti izgrađen, on mora biti i u funkciji, isto kao i nabavljena oprema.. Funkcija građevine ili opreme je ona koja je opisana u poslovnom planu/investicijskoj studiji tj. korisnik mora na kraju ulaganja ostvarivati ​​prihode na način opisan u poslovnom planu/investicijskoj studiji, a u skladu sa ugovorenim ulaganjem.

Po završetku ulaganja sva nabavljena oprema ili izgrađeni objekt moraju biti proknjiženi u knjigovodstvu korisnika tj. moraju se voditi u popisu dugotrajne imovine

Kontrola na terenu provjerava vjerodostojnost i funkcionalnost provedenog ulaganja na osnovu čega donosi svoje završno mišljenje.

U slučaju pozitivnog nalaza kontrole na terenu radi se usporedba nalaza administrativne i kontrole na terenu, te se izračunava iznos potpore za isplatu i izdaje se Odluka o isplati.

Ex post kontrola na terenu:

Svrha ex post kontrole na terenu je utvrditi pridržava li se korisnik svih ugovorenih obveza u periodu od pet godina nakon konačne isplate sredstava. Potrebno je utvrditi da korisnik ima i dalje u svom vlasništvu predmet ulaganja (zgrade, opremu, mehanizaciju, nasade) te da su isti i dalje u funkciji koriste li se i jesu li se koristili u proteklom periodu od zadnje kontrole te jesu li u skladu s odobrenom namjenom.

Predmet ex post kontrole je i provjera duplog financiranja, pri čemu kontrolori provjeravaju u knjigovodstvu korisnika je li u periodu od prethodne kontrole do dana ex post kontrole primio sredstva za iste troškove.

Nadalje se provjerava vlasnička struktura korisnika (manje od 25% vlasništva države), čuva li korisnik dokumentaciju vezanu uz ulaganje, ima li vlastitu proizvodnju u skladu sa sufinanciranim ulaganjem. Kontrolori provjeravaju i knjigovodstvo tj. račune vezane uz ulaganje (utvrđuju je li došlo do promjene vrijednosti u knjigovodstvu), pridržava li se korisnik propisanih standarda ovisno o ulaganju te je li ulaganje i dalje označeno na propisani način. Tehnička tijela kontroliraju pridržavanje standarda te na osnovu kontrole na terenu izdaju Potvrde o udovoljavanju standarda EU-a koje korisnik mora zadovoljiti. Treba naglasiti da iako ex post kontrola slijedi u periodu nakon isplate sredstava to nikako ne umanjuje njenu važnost i svaka nepravilnost utvrđena tijekom nje može rezultirati i povratom sredstava.

Dokumentacija potrebna za kontrolu na terenu

DOKUMENT	KONTROLA PRIJE UGOVARANJA	KONTROLA PRIJE PLAĆANJA	EX-POST KONTROLA
Kopija katastarskog plana	+	+	+
Izvadak iz Registra Trgovačkog suda/Obrtnog registra			+
Knjiga dionica/Knjiga poslovnih udjela			+
Kartica konta prihoda od dotacija refundacija, dotacija, subvencija, milodara i drugih nadoknada		+	+
Glavni projekt	+	+	+
Tehnološki projekt	+	+	+
Knjiga ulaznih računa (UR-a)		+	+
Knjiga izlaznih računa (IR-a)		+	+
Popis dugotrajne imovine	+	+	+
Kartica konta dobavljača/Knjiga primitaka i izdataka	+	+	+
Građevinski dnevnik		+	+
Građevinska knjiga		+	+
Registar goveda na gospodarstvu		+	
Registar svinja na gospodarstvu		+	
Registar ovaca i koza na gospodarstvu		+	

Potvrda/svjedodžba o zdravstvenom stanju životinja/otpremnic		+	
Mjesečno izvješće o kvaliteti sirovog mlijeka		+	+
Rješenje o odobrenju farme (Uprave za veterinarstvo) i Zapisnik nadležnog veterinarskog inspektora koji obuhvaća sve propisane elemente s područja zdravlja životinja			+

6. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA

Potpisivanjem IPARD Ugovora korisnik stječe određena prava i obvezuje se ispuniti određene obveze kako bi zadržao prava na ugovorena sredstva. Obveze korisnika u IPARD programu definirane su Pravilnikom, te IPARD Ugovorom kojeg korisnik sklapa s APPRRR-om. Ta prava i obveze su sljedeća.

1) Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu

Udovoljavanje standardima korisnik dokazuje mišljenjem/potvrdom/rješenjem (ili drugim odgovarajućim dokumentom) izdanom od nadležne institucije (Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, MZOIP, Uprava veterinarstva MP-a, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije MP-a i Uprava poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije MP-a). Ovi se dokumenti prikupljaju prije ugovaranja, prije isplate i u petogodišnjem razdoblju nakon izvršene isplate, sve prema odredbama propisanim Pravilnikom o provedbi mjere. Navedene standarde smo detaljno opisali u prethodnom poglavlju.

2) Upravljanje dokumentacijom

Korisnik IPARD sredstava je dužan čuvati cjelokupnu dokumentaciju vezanu uz ulaganje počevši od dana sklapanja IPARD Ugovora i tijekom pet (5) godina od datuma konačne isplate IPARD sredstava.

3) Promjene IPARD ugovora

Korisniku koji je sklopio IPARD Ugovor nije dozvoljeno promijeniti namjenu niti vrstu ulaganja ili vršiti bilo koje izmjene unutar projekta, bez prethodnog odobrenja od strane APPRRR-a. Ove se odredbe korisnik treba pridržavati od dana sklapanja IPARD Ugovora pa do isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate IPARD potpore korisniku.

APPRRR će raskinuti IPARD Ugovor sklopljen s korisnikom ukoliko korisnik izmjeni odobreni projekt, a da prethodno nije zatražio odobrenje promjena.

4) Promjena vlasništva predmeta ulaganja

Korisnik koji je primio IPARD sredstva ne smije promijeniti vlasništvo predmeta ulaganja, dati u zakup ili najam predmet ulaganja ili premjestiti sufinancirane proizvodne aktivnosti od dana

sklapanja IPARD Ugovora i tijekom sljedećih pet (5) godina od datuma konačne isplate potpore navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

5) Označavanje ulaganja

Ulaganja unutar IPARD programa moraju biti vidljivo označena pomoću informativne ploče čiji je oblik i sadržaj propisan Pravilnikom o provedbi mjere 101, a što je definirano i IPARD ugovorom.

6) Korištenje sredstava iz drugih izvora financiranja

Projekti koji su sufinancirani iz IPARD programa mogu biti sufinancirani i iz drugih izvora javne pomoći (međunarodnih ili nacionalnih), pod uvjetom da ukupni udio javne pomoći ne prelazi Pravilnikom definirani maksimum(50-65% vrijednosti prihvatljivog ulaganja).

7) Upravljanje stajskim gnojem

Korisnici koji provode ulaganja u sektorima mlijeka, mesa i jaja moraju osigurati da upravljanje stajskim gnojivom na kraju ulaganja u potpunosti bude usklađeno s odgovarajućim EU standardima. Ispunjenje ovog kriterija provjeravat će se tijekom kontrole na terenu, u fazi prije isplate i tijekom petogodišnjeg razdoblja nakon konačne isplate IPARD sredstava (ex-post kontrola na terenu). U slučaju neispunjavanja ovog kriterija, korisniku se odbija Zahtjev za isplatu, odnosno od korisnika se zahtijeva povrat sredstava.

8) Sudjelovanje u informativnim upitnicima

Zajedno s prijavom na natječaj podnositelj mora dostaviti i popunjen Upitnik koji se preuzima s mrežne stranice www.mps.hr/ipard/ ili www.apprrr.hr. Podnositelj prijave popunjeni Upitnik šalje APPRRR-uzajedno s prijavom na natječaj, ali u odvojenoj omotnici s naznakom „Odjel za izvještavanje“. U slučaju potrebe za dodatnim informacijama APPRRRi/ili MPod korisnika mogu zatražiti iste.

9) Dodatne informacije i dokumentacija

APPRRR ima pravo od podnositelja prijave/korisnika tražiti dodatnu dokumentaciju i informacije ukoliko su potrebni za provjeru određenih činjenica ili dobivanje dodatnih informacija odnosno objašnjenja u svezi s ulaganjem/projektom.

Za ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju, bez obzira na vrstu ugovora koji je sklopljen s izvođačem radova, korisnik je dužan uz Zahtjev za isplatu dostaviti APPRRR-u račune s okončanom situacijom (izvedene radove i korištene materijale). Također, korisnik je dužan predložiti knjigu radova kontroli na terenu u svrhu provjere i usporedbe dostavljenih računa. U tu svrhu, korisnik će prilikom sklapanja ugovora s izvođačem radova obvezati izvođača radova na vođenje građevinskog dnevnika i građevinske knjige bez obzira na vrstu ugovora.

Svaku situaciju koja može dovesti do mogućih sukoba interesa između korisnika i uspješnih ponuđača, u periodu od pet (5) godina od datuma konačne isplate navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju, korisnik je dužan prijaviti APPRRR-u u pisanom obliku.

10) Raskid ugovora i povrat sredstava

Raskid IPARD Ugovora

U slučaju kada sredstva nisu isplaćena korisniku, APPRRR će raskinuti IPARD ugovor ako se utvrđena nepravilnost prelazi 50% ukupne vrijednosti projekta (korisnik je postupio protivno odredbama Pravilnika ili nije ispunio obveze iz IPARD Ugovora) ili ako je utvrđena nepravilnost ujedno i sumnja na prijevaru, ako korisnik ne podnese Zahtjev za isplatu sa svom zatraženom dokumentacijom ili dostavi Zahtjev nakon isteka roka, ako korisnik obavijesti APPRRR da odustaje od ulaganja, odnosno da otkazuje IPARD Ugovor, ukoliko APPRRR izda Odluku o odbijanju Zahtjeva za isplatu a korisnik ne izjavi prigovor na tu Odluku, ako Povjerenstvo odbaci/odbije prigovor podnesen na Odluku o odbijanju zahtjeva za isplatu i ukoliko je prihvaćen prigovor na Odluku o odbijanju zahtjeva za isplatu a nakon ponovljenog postupka obrade Zahtjeva za isplatu ponovno je donesena Odluka o odbijanju zahtjeva za isplatu.

U slučaju kada su sredstva isplaćena korisniku, APPRRR će raskinuti IPARD ugovor ako utvrđena nepravilnost prelazi 50% ukupne vrijednosti projekta (te će korisnika Odlukom o povratu sredstava zatražiti povrat cjelokupno isplaćenih sredstava potpore), ukoliko je utvrđena nepravilnost koja je ujedno i sumnja na prijevaru i ukoliko korisnik otkáže IPARD Ugovor u roku od 15 (petnaest) dana od dana isplate sredstava i vrati sredstava sukladno Pravilniku o provedbi mjere 101

Povrat sredstava

U slučaju kada se utvrdi nepravilnost prije isplate, a ne prelazi iznos od 50% ukupne vrijednosti projekta, APPRRR će od podnesenog Zahtjeva za isplatu odbiti iznos nepravilnog izdatka i izdati Odluku o isplati u kojoj će se ukupni iznos sredstava umanjiti za iznos tog nepravilnog izdatka.

U slučaju kada je nepravilnost utvrđena nakon konačne isplate, APPRRR će izdati Odluku o povratu sredstava i to:

- a) u slučaju utvrđenih pojedinih nepravilno isplaćenih izdataka, odnosno kada utvrđena nepravilnost ne prelazi iznos od 50% ukupne vrijednosti projekta, Odlukom o povratu sredstava APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat djelomično utvrđenog nepravilnog iznosa,
- b) ukoliko utvrđena nepravilnost prelazi iznos od 50% ukupne vrijednosti projekta, APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat ukupno isplaćenih sredstava potpore,
- c) ukoliko korisnik nije ispravio utvrđenu nepravilnost sukladno Izvještaju Odjela za kontrolu mjera strukturne potpore, Odlukom o povratu sredstava APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat ukupno isplaćenih sredstava potpore,
- d) ukoliko utvrđena nepravilnost ujedno predstavlja sumnju na prijevaru, Odlukom o povratu sredstava APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat ukupno isplaćenih sredstava potpore.

Kada je utvrđena nepravilnost koja je ujedno i sumnja na prijevaru, APPRRR će izvijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (DORH) radi pokretanja postupka pred nadležnim sudom.

U slučaju utvrđene administrativne greške nakon isplate učinjene od strane APPRRR, korisniku će se izdati Odluka o povratu sredstva u slučaju utvrđene administrativne greške. Navedenom Odlukom APPRRR će od korisnika zatražiti povrat tog iznosa sredstava.

Ako korisnik u razdoblju od 15 (petnaest) dana od dana isplate sredstava odluči otkazati IPARD Ugovor, dužan je o tome obavijestiti APPRRR (pisanim putem, osobno ili preporučenom pošiljkom s povratnicom) i vratiti ukupno isplaćeni iznos. Međutim, ukoliko korisnik otkáže IPARD Ugovor nakon 15 (petnaest) dana od dana isplate, također je dužan o tome obavijestiti APPRRR (pisanim putem, osobno ili preporučenom pošiljkom s povratnicom) i vratiti ukupno isplaćen iznos ali uvećan za iznos ugovorne kamate od 4 % računajući od dana isplate.

Korisniku kojemu je izdana Odluka o povratu sredstava može vratiti iznos duga u obrocima ukoliko o tome obavijesti APPRRR u roku od 15 dana od dana zaprimanja Odluke o povratu sredstva. U tom slučaju, APPRRR i korisnik će sklopiti Izvansudsku nagodbu. Korisnik će moći vratiti iznos duga u najviše 4 (četiri) obroka u roku od 1 (jedne) godine, a ukupan iznos duga uvećat će se za 4 (četiri) % godišnje ugovorne kamate.

Crna lista

Korisnik kojemu je izdana *Odluka o povratu sredstava* zbog povrata cjelokupno isplaćenog iznosa potpore ili korisnik kojemu je izdana *Izjava o raskidu Ugovora* zbog utvrđene nepravilnosti (korisnik ne poštuje odredbe Pravilnika ili nije ispunio obveze iz IPARD Ugovora) ili kada je utvrđena nepravilnost ujedno i sumnja na prijevaru, nalazit će se na „Crnoj listi“ APPRRR-a.

Ukoliko je utvrđen iznos isplaćenog pojedinog nepravilnog izdatka, APPRRR će Odlukom o povratu sredstava zatražiti od korisnik povrat tog iznosa isplaćenog pojedinog nepravilnog izdatka.

Korisnik kojemu je izdana Odluka o povratu sredstava nalaziti će se na „Crnoj listi“ od dana izdavanja Odluke o povratu sredstava pa sve do isteka roka od 1 (jedne) godine od dana povrata duga u cijelosti. U slučaju izdavanja Izjave o raskidu ugovora, korisnik će se nalaziti na „Crnoj listi“ od dana izdavanja Izjave o raskidu ugovora do isteka roka od 1 (jedne) godine.

„Crna lista“ objavit će se na oglasnoj ploči APPRRR-a i na mrežnoj stranici APPRRR-a (www.apprrr.hr).

Korisnici evidentirani na Crnoj listi neće moći koristiti sredstva potpore i njihova prijava za nacionalnu ili EU potporu neće biti pozitivno riješena.

7. KONTAKTI

Za sva pitanja ili dodatne informacije vezano uz IPARD program, obratite nam se na sljedeće kontakte:

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – IPARD Agencija

Ulica grada Vukovara 269d, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6002-700 (centrala) / Fax: (01) 6002-851

Tel. (01) 6002-742 i (01) 6002-744 (Služba za odnose s javnošću i informiranje)

e-pošta: info@apprrr.hr

ili

Ministarstvo poljoprivrede,

Uprava za upravljanje EU fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju

Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6106-911,(01) 6109-454 i (01) 6106-947

Fax: (01) 6106-909

Ili e-pošta: ipard@mps.hr

Osnovne informacije o IPARD programu mogu se dobiti i na sljedećim mjestima:

Poljoprivredna savjetodavna služba – područni uredi: www.savjetodavna.hr

Hrvatska poljoprivredna agencija – županijski uredi: www.hpa.hr,

ili u najbližem regionalnom uredu APPRRR-a u vašoj županiji.

Prilog I. - Skenirani primjeri nekih dokumenata